

VEERTIENDE

ONDERWIJSVEERTIENDAAGSE

editoriaal

Dit wordt het vierde achtereenvolgende jaar, dat er over een bepaalde tijdspanne naar buiten wordt getreden met een thema rond "onderwijs en universiteit".

Het is dan ook niet te verwonderen dat er hier en daar gesproken wordt over een traditie.

Toch is dat niet zo.

Een "onderwijsweek" wordt nooit ingeschreven in een algemeen activiteitenprogramma voor een komend academiejaar, wat bijvoorbeeld wel gebeurt met een Open Podium van Kultuurraad, of een Massacross van Sportraad. Nee.

Elk jaar opnieuw, in de loop van de eerste maanden van het academiejaar komt de idee naar boven om wat te doen rond onderwijs, opleiding, universiteit.

Want telkens opnieuw wordt gevoeld, jaar na jaar, dat de universiteit niet je dat is. Zeker de laatste drie jaren is het duidelijk dat er beperkend wordt opgetreden tegenover onderwijs, dat de naam heeft universeel, algemeen en open te zijn.

Voor iedereen in het oog springend zijn de maatregelen die uitgedokterd worden door de nationale overheid.

Aan deze universiteit - en ze vormt zeker geen uitzondering - worden de studenten door de academische overheid niet au sérieux genomen; typerend bijvoorbeeld is dat voorstellen vanwege de studenten voor het toekennen van ere-doktoraten onbesproken wordt gelaten; en dit is dan maar een minuskuul en bijna onbeduidend detail. Maar het tekent in al le geval de sfeer, de verhouding tussen academische overheid en studenten...

In de fakultaire organen moeten de studentenvetegenwoordigers uren-lange discussies en vergaderingen meemaken. E met welk concreet resultaat...?

Het is echter verheugend en aanmoedigend dat een aantal studenten niet bij de pakken blijven zitten; maar zelf in actie schieten om wat te doen aan hun onderwijs. Dat zijn de verschillende werkgroepen, die werken aan de inhoud van hun lessen, die bezig zijn met het onderwijs in het algemeen, die alternatieven uit proberen. Zo iets kan alleen maar geruggesteund worden.

Bedroevend is dan echter dat die steun alleen maar komt van de studenten onderling, en nergens respons krijgt vanwege proffen of andere universitaire instanties.

Om al die redenen is het goed dat alle hangende of akute problemen, alle initiatieven eens op een rijtje gezet worden. Om duidelijk te laten zien wat er allemaal reilt en zeilt aan deze universiteit; om diegenen die met dat alles begaan zijn niet in de kou te laten staan, maar integendeel anderen aan te zetten mee te werken, om zo een positieve inbreng te leveren tot de uitbouw van een echte universiteit.

Tussen hamer en aambeeld	p. 1
Laat ons de universiteit hervormen naar ons beeld en gelijkens	p. 2
-studiebeurzen	p. 3
-herstructurering van het universitair onderwijs	p. 4
-besparingen	p. 5
Er broeit entwat in de fakulteiten	p. 6
-onderwijsbeleid (landbouwing)	p. 6
-De week van de toekomstige leraar (Letteren & Wijsbegeerte)	p. 7
-Hervorming van de rechtsstudies (V.R.G.)	p. 7
-Stage in geneeskunde (Medika)	p. 7
-Het kandidatuurcentrum op de helling ? (V.T.K.)	p. 8
-Post-graduaat "Agriculture Food Development" (Landbouwing)	p.13
-Hedendaagse lekenspiritualiteit in Vlaanderen (Theologische Kring)	p.13
-Groepswerk en projektonderwijs aan de unief (Pedagogie)	p.13
De basis: werkgroepen	p.14
-Regionale Koördinatie	p.14
-Eén exempel: Politika	p.15
Affiche	p.18
Er zijn ook nog gewone dingen in het leuven	p.19
Aktivitijs	p.20
en niet te vergeten:	
Affiche van de veertiendaagse	p.9 / 12
Het gans-universitair spel	p.10- 11

UNIVERSITEIT

TUSSEN HAMER EN AAMBEELD

Een titel als een andere of is het werkelijk een kernachtige omschrijving van de werkelijkheid? Alleszinskozen we deze slagzin om je de veertiendaagse aan te kondigen waarin we speciaal aandacht wensen te schenken aan hetgene wat de studentengemeenschap nu bezig houdt. Misschien wil ook jij wel even nadenken over je opleiding - inhoudelijk en vormelijk - ... over het algemeen onderwijsbeleid dat aan onze universiteiten en in ons land gevoerd wordt !

Je krijgt de kans in je eigen faculteit als je tenminste zelf uit je schelp wenst te komen ... of je kan meewerken aan de centraal-georganiseerde activiteiten.

Het is een voorrecht (soms toch) een wat meer globaal overzicht te hebben over de studentenwerking, meer speciaal dan wat betreft de werking rond onderwijs, en na enige tijd krijg je dan volgend beeld voor ogen .

" Je bent 4 of meer jaren van je

leven in Leuven ... je komt om een of ander diploma te behalen, maar ofwel mag het niet teveel moeite kosten ofwel sluit je jezelf op in je studie en maak je jezelf wijs geen tijd noch interesse te mogen opbrengen voor al wat er gebeurt rondom je persoon. Nee, de kringwerking, de werk-, studie-, bezinnings- of actiegroepen ... dat is niets voor jou ... dat engagement zal je veel geduld, tijd, werk en soms nog geld vragen en je hebt dit alles zeker niet in overvloed - tenminste er zijn prettigere zaken waarin je deze kunt steken. Daarbij, je kent die mensen ... ze vergaderen (praten) uren, komen moeilijk tot een vergelijk, ze manipuleren, het is te sterk politiek getint, ze kunnen hun voorstellen niet doordrukken op hoger vlak, zijn ze zwak om een degelijke actie te voeren ... kortom zoveel moeite om toch niets te zien veranderen. Voor mij niet gelaten, er zullen er wel anderen zijn die het voor mij gaan opknappen.

pen. "

En nu kan je gaan trachten te achterhalen waarom dit vrij pessimistisch, maar toch niet irreeël beeld voorkomt .

Misschien ligt de fout wel bij de (universitaire) overheid die het ons moeilijk maakt door hun eisen omtrent programma en examens . De studie- en examendruk kan erg zwaar doorwegen op sommige groepen van studenten en dan moeten we de moed hebben om opbouwend te zoeken hoe we hiervoor een oplossing kunnen vinden (studentendokter Braake enquêteert weldra een groep derdejaars-studenten van onze unief en de onderwijsgroep van de Kringraad hoopt nog voor de Paasvakantie met een gelijkwaardig vragenformulier bij de eerstejaars te raken). Maar ga jij zelf wel helemaal vrijuit ? Welke visie heb jij op je opleiding of vorming en hoe tracht je die zelf te concretiseren ? Wat interessert je ... enkel je studie of ... en je het-

geen er zich rondom jou afspeelt ook de m ite waard om volgen en om er op te (re)ageren ? Zou je niet eens zelf op zoek gaan of de handen uit de mouw steken ... je zal er alleen maar een stuk van jezelf voor moeten vrijmaken en waarschijnlijk zal je het nadien niet tevergeefs achten.

Immers, we merken tot onze grote blijdschap dat er overall kleine groepjes worden gevormd - in de faculteiten, in de woongemeenschappen ... . Allemaal mensen die een of ander aspect van het maatschappelijk leven of iets enger gezien, van hun facultaire situatie willen onder de loep nemen, bediscussiëren en voorstellen uitwerken om het "beter" te maken voor degene die er mee moet leven. Wij van onze kant, kunnen dit alleen maar aanmoedigen en trachten hen met raad en daad zo mogelijk bij te staan. Nochtans zitten we ook hier niet zonder moeilijkheden. verv. pag. 2

" Hoe kan je meer studenten bij de groep betrekken ... waar haal je de nodige informatie ... wie houdt de groep wat in handen ... hoe kunnen we voor de groep een L.T. visie uitwerken ... op welke manier lossen we het probleem van de continuïteit op ... wat als we het zelf niet meer zien zitten - laten uitsterven of toch nog doordoen ...?"

18 februari 11. kwamen vele van deze vragen terug toen de kringraad de werking van de facultaire studie- en servicegroepen besprak.

Uit de discussie enkele suggesties ter overweging.

- door een regelmatige informatiedoorstroming (Veto, fac.blad, dossiernummers, pamfletten, persoonlijke contacten ...) kunnen wat meer mensen geïnteresseerd raken.

- het is noodzakelijk bij het begin van een groep een L.T. optie uit te stippelen en op regelmatige tijdstippen de werking daaraan te toetsen. Het vaak voorkomende kortzichtig werken komt de continuïteit zeker niet ten goede.

- de verantwoordelijkheid en de verschillende taken moeten degelijk afgebakend en verdeeld worden.

- de faculteitskring moet deze

groepen actief steunen - het verzorgen van een open geest in de faculteit, de studenten stimuleren tot medewerking, materiële en financiële hulp verschaffen ...

- de groepen dienen rekening te houden met de noden en de wensen van de studenten en hun werking daarop zoveel als mogelijk af te stemmen.

Reeds geruïde tijd trachten we de studenten wat meer aandacht te laten hebben voor onderwijs- en aanverwante problemen. Waar mogelijk wordt er in de faculteiten iets op touw gezet, maar daar zullen anderen je wel

beter over kunnen inlichten. Van maandag 7 tot zowat vrijdag 18 MAART willen we de werking wat open trekken - interfacultair en tevens naar het beleid en naar buiten toe. Een mogelijkheid om de studentenwerking weer wat brandstof te geven, om zelf na te denken en de handen uit de mouwen te steken ... alleszins mag het niet een eenmalig gebeuren zijn. Uit het programma, dat je wel elders in dit nummer kunt vinden, enkele centraal-georganiseerde activiteiten.

DINSDAGAVOND 8 MAART pogen we een werkgroepgadering op te zetten rond "STUDENTENVERTEGENWOORDIGING EN INSpraak". Elke die een of andere functie als studentenvertegenwoordiger heeft of volgend jaar wens aan te nemen ... en elke die mee wilt zoeken om de moeilijkheden trachten op te lossen ... je bent er welkom. Een werkgroep van de regionale coördinatie bereidt een brochure voor en zal deze in de inleiding van de avond toelichten. Tevens trachten we iemand die de studentenproblematiek kent en zelf eertijds heeft mee beleefd, in de inleiding een korte schets te laten

geven. Daarna worden er een 6-tal werkgroepjes gevormd die elk rond enkele vragen naar oplossingen trachten te zoeken, welke resultaten in een plenum worden bijeengelegd. Exemplaren van die vragenlijsten kan je bij de verantwoordelijken van je kring of ad valvas vinden.

MAANDAGAVOND 14 MAART voorzien we een open debat rond "SELECTIE TOT HET HOGER ONDERWIJS". In een inleiding geeft Prof. Piet Janssen een overzicht van de verschillende mogelijkheden tot selectie met een korte pedagogische evaluatie. Een brochure werd daartoe opgesteld door leden van de onderwijswerkgroep van de kringraad en kan in de faculteiten of bij de Kringraad (Bogaardenstr.3) bekomen worden. Daarna wordt aan een panel van parlementleden gevraagd het standpunt te verduidelijken van hun resp. partijen. En dan zijn we aan de vragen van de zaal toe.

We rekenen op je aanwezigheid!

j.l.

«LAAT ONS DE UNIVERSITEIT HERVORMEN NAAR ONS BEELD EN GELIJKENIS» (de overheid)

In deze uiteenzetting wordt een overzicht gegeven van de onderwijsmaatregelen die kortelings getroffen of op til staan. Volgens wordt in een tweede deel ingegaan op de vraag: waarom besparingen? Dit deel heeft als bedoeling dat in brede studententlagen de discussie daarover gevoerd wordt. Hij is een uitdaging eerder dan een stellingname.

Sociale Raad

EEN DONDRSLAG BIJ HELDERE HEMEL

Als een donderslag bij heldere hemel werd ons, door een louter samenloop van omstandigheden dan nog, bekend dat de studiebeurzen gedaald zijn. Wij die altijd gedacht hadden dat studiebeurzen een recht waren voor de kinderen van gewone mensen om het peperdure leven aan de universiteit aan te kunnen, zo werd de democratisering van het onderwijs zelfs door de meest gereserveerden toch altijd geformuleerd, hadden buiten de waard gerekend: het habbijkomitee, dat de begroting

moet in evenwicht brengen, kent rechten noch wetten.

Dit evenement heeft voor heel wat verontwaardiging gezorgd. Voorleer er echter dieper op in te gaan, is het misschien nuttig het in zijn algemeen kader te plaatsen. Meer bepaald zullen nog veel belangrijker maatregelen in de komende maanden de belangen van de studenten schaden. Ze hangen momenteel als het zwaard van Damocles boven het hoofd.

stakingen... de numerus clausus voor het NUHO hebben ze in grote mate moeten inbinden. Precies op dezelfde, zonet nog meer verborgen, manier werd een nieuwe sociale selectie ingesteld door de studiebeurzen voor het NUHO en de eerste kandidatuur te verlagen en deze van de verderejaarsstudenten drastisch te beperken; de begroting werd ingekrompen, criteria werden opgesteld, die nooit in het staatsblad verschenen, ambtenaren dienden voor het eerst in hun leven een zwijgplichtverklaring te ondertekenen en op 2 februari werd te weinig uitbetaald... In de hoop dat het hier geen kat zou zien, heeft de regering er wel voor gezorgd uitgerend de beurzen van de eerstejaars te laten dalen, vermits deze voor de eerste maal een beurs krijgen, en niet kunnen vergelijken met vroeger, de rest heeft men (veel minder dan vroeger), iets laten stijgen... allemaal in de hoop dat het aan de waakzaamheid van de studenten zou voorbijgaan en er geen haan zou over kraaien... zo bang is men van een massaal verzet!

fundamentele onderwijsproblemen zullen besproken worden. Bij dit overleg zal men kunnen beschikken over alle nuttige statistische gegevens die zullen samengebracht worden en bijgehouden door een op te richten wetenschappelijk dispositief. De regering zal de werkgroep, belast met het onderzoek van de problemen inzake contingering van bepaalde studierichtingen, numerus clausus, ten spoedigste aan het werk zetten." De regering verduidelijkte de werkzaamheden van de werkgroep in een persmededeling van enige dagen later (14 oktober): "De commissie moet nagaan hoe door een grotere selectiviteit het aantal gediplomeerden van alle pedagogische richtingen, zowel voor het normaal onderwijs als van het universitair onderwijs afdagend moeten worden."

De zaak kwam ten berde op de tewerkstellingsconferentie tussen vakbonden en patronaat... PULINCKX (VBO) publiceerde ondertussen artikelen over de noodzaak van scherpere selectie. Het trio HUMBLET-DECROD-GEENS deed volgende persmededeling op 1 februari laatstleden: "Een werkgroep (leden van de kabinetten en functionarissen van nationale opvoeding en wetenschapsbeleid) zal een wetsontwerp uitwerken, dat door de regering bevolgd is over de herstructurering van de universiteiten... Het ontwerp zal binnen de kortst mogelijke tijd neergelegd worden ter discussie aan het parlement, zodat het parlement nog kan beslissen in de loop van de huidige parlementaire sessie (= voor de grote vakantie n.v.d.r.)". Totdaar de voorgeschiedenis.

WAT VOORAF GING

De onderwijsministers hebben sinds 1973 behoorlijk wat informatie opgestoken omtrent de 'hervorming van het universitair onderwijs', in wezen plannen voor financiële en sociale selectie. Chronologisch op een rijtje: uit het rapport voor de rationalisatie van de studies in de geneeskunde (N.R.W.B.), het onderzoeks- en informatiecentrum aangaande de studies en de toegang tot het beroep (ingesteld door nationale opvoeding in maart '76), bij

de gemengde commissie universiteit-secundair onderwijs (nat. opvoeding eind 1973), de interuniversitaire werkgroep voor de toegang tot het universitair onderwijs (juli 1976), het rapport van de nationale raad voor wetenschapsbeleid (december 1976) en het rapport van de waalse rector WELSCH-TROISFONTAINES (januari 1977). Ondertussen hebben ze zo klandestien mogelijk (tijdens de vakantie, binnen het kernkabinet, via het in evenwicht brengen van de begroting, enz...) voor het NUHO een numerus clausus proberen door te voeren in september 1976. Aan de universiteiten durfden ze dit niet openlijk doen. De grote nationale betogingen van verleden jaar tegen de financieringswet hadden ze nog goed in hun achterhoofd, zo iets wilden ze niet meer meemaken. Maar ook voor het NUHO was het geen lachspel. Zowel de inrichtende machten de studenten, de oudverenigingen als de vakbonden hebben zich, weliswaar soms om dubieuze motieven, massaal verzet via massale betogingen, wekenlange akties en

Analoge situatie als in september dus: zo verborgen mogelijk doorvoeren en zien hoever men mag gaan om vervolgens de volgende stap te wagen.

Na de nederlaag van september reeds deelde de regering mede dat met het intrekken van de numerus clausus van het NUHO zou begonnen worden met een algemene selectieaanpak. We citeren uit een regeringsmededeling van 7 oktober

1976: "De regering zal de nodige initiatieven nemen om zo spoedig mogelijk een permanent overlegorgan op te richten waarin alle

STUDIEBEURZEN

DE BEURZEN VAN 1954 TOT NU

Op 19 maart 1954 werd bij wet het Nationaal Studiefonds opgericht. Het was een instelling van openbaar nut met rechts-persoonlijkheid (d.w.z. ze kon autonoom over de haar toegemeten gelden beschikken). Individuele gevallen werden gesubsidieerd op basis van het gezinsinkomen en studieuitlagen, na het afleggen van een schiffingsexamen. Kenmerkend voor het systeem was, en is nog steeds voor de nederlandstaligen, de veel lagere beurzen voor het middelbaar en het niet-universitair onderwijs, waar het % arbeiderskinderen daarentegen veel hoger ligt dan aan de universiteit.

De wet van 19 juli 1971 voerde de studiebeurzen in als een recht (i.p.v. de vroegere gunst) voor de minderbegoede kinderen evenals een plicht voor de maatschappij "om de kinderen uit de minderbegoede lagen van de bevolking toe te laten de drempel tot een beroep te overstijgen" (memorie van toelichting bij de wet). In die wet staat onder meer bepaald:

DE BEURZEN VAN DIT JAAR

BERUSTEN OP DRIJFZAND

In bovenstaande wetten bevinden zich enkel de algemene principes. De specifieke criteria worden jaarlijks vastgelegd in een koninklijk besluit. Jaarlijks speelde zich daarvoor ongeveer het volgende scenario af: de minister van nationale opvoeding maakt een voorontwerp van KB-hij maakt het over aan de minister van begroting, die er zijn goedkeuring aan hecht en de koning ondertekent het, zodat het in het staatsblad kan verschijnen voor het academiejaar begint.

Wat is er dit jaar gebeurd ?

Het akkoord van GEENS (begroting) was er niet; ook niet het noodzakelijke advies van de hoge raad voor studietoelagen. Gevolg:

WAT BIEDEN DEZE ONWETTELIJKE KRITEREA

Theoretisch houden ze enkele verbeteringen in. Theoretisch, want in de praktijk kan er vooraan nog geen gebruik van gemaakt worden (de gerechtigden kennen de voordelen niet aangezien de ambtenaren ze niet mogen mededelen). Zo komt men tot de situatie waarbij studenten nu ontdekken dat ze beursgerechtigd zijn, met toepassing van de nieuwe criteria, maar hun aanvraag moesten indienen uiterlijk voor 31 oktober 76, maar het toen niet wisten. - in het laatste jaar secundair onderwijs volstaat het 50 % te behalen i.p.v. vroeger 60 %;

NAAR HET NUHO EN GEEN BEURS MEER!

Op volgend punt worden de criteria verengd en verliezen velen hun beurs:

- De koning bepaalt aan welke bijkomende voorwaarden een minvermogen student moet voldoen om een studietoelage of -lening te bekomen" (art. 5).

- Een voorschot van tenminste 75 % van het bedrag van de studietoelage of -lening voor het hoger onderwijs wordt vóór 1 januari van het studiejaar uitbetaald; het saldo wordt voor 1 april vereffend" (art. 6).

In maart 1975 brak er een grote protestactie los tegen het feit dat de studiebeurzen voor het academiejaar 1974/75 maar niet uitbetaald werden. Talrijke beursstudenten konden reeds serieuze financiële moeilijkheden, een mars op Brussel werd gehouden, de dienst voor studietoelagen werd bezet, enz... Hierop trok DECROO een legertje werklozen aan (waarvan er een deel terug werden afgedankt omdat ze gevolg gaven aan de vakbondsooproep tot 1 uur-staking ten tijde van de programmawet) om vliegenvlug de studiebeurzen uit te betalen.

Sedertien werden de studiebeurzen weliswaar vroeger, doch nooit meer op tijd uitbetaald. Telkenmale publiceert DECROO sindsdien een persbericht waarbij hij de uitbetaling aankondigt, als ware het een gunst voor de beursstudenten. Zo lezen we in het laatste nieuws van 4 februari 1977: "Eind vorige maand, dus 3 maanden na de uiterste aanvraagdatum was reeds 677 miljoen frank aan studiebeurzen uitbetaald aan 28.750 studenten van het hoger onderwijs... Er blijft nu nog een derde van het totaal aantal dossiers te behandelen. Het ministerie van nationale opvoeding verwacht dat dit tegen het einde van deze maand zal gedaan zijn. Vroeger gebeurde het vaak dat men 10 tot 12 maanden moest wachten op zijn studiebeurs".

op 1 november konden de personeelsleden van de dienst voor studietoelagen geen studiebeurzen uitrekenen, omdat er geen criteria waren. DECROO heeft dan maar opdracht gegeven om te berekenen aan de hand van de criteria die in het voorontwerp staan, dat nog steeds geen KB is en het misschien nooit wordt. Dus de uitbetalingen die erop volgden (2 februari 1977) berusten op niets dat kracht van wet heeft. Bovendien heeft ieder personeelslid een verklaring moeten ondertekenen waarbij hij zich verbond aan iemand schriftelijke of mondelinge inlichtingen te verstrekken omtrent de toegepaste criteria. Een zeer dubieuze en onzekere situatie dus.

- vreemdelingen moeten slechts twee jaar in België verblijven met hun gezin tegenover vijf jaar vroeger voor het bekomen van een beurs;

- voor het bekomen van een beurs telt het inkomen van de ouders (of eigen inkomen) van het jaar dat twee jaar het academiejaar waarop wordt uitbetaald voorafgaat in tegenstelling met vroeger één jaar - (dit is om het technisch mogelijk te maken te controleren bij het ministerie van financiën - Dit voordeel komt enkel ten goede aan hoge inkomstenkategorieën.

Wanneer men vroeger niet slaagde aan de universiteit dan kan men het jaar een studie-

beurs krijgen voor het NUHO. Het volstond dat men het jaar ervoor geldig ingeschreven was aan de universiteit.

Nu moet men niet alleen ingeschreven zijn, maar ook geslaagd zijn wanneer men bij het overstappen

naar het NUHO een studiebeurs wenst te krijgen. Hierbij valt een grote categorie studenten weg, want praktisch iedereen die overstapt naar het NUHO doet dat omdat hij gezakt is aan de universiteit.

DE BEURZEN GROEIEN VAN DE INDEX WEG

Wat echter enorm opvalt dit jaar is het bedrag dat aan studiebeurzen wordt uitgegeven. Tot en met het academiejaar 1971-72 volgden

1. LAAGSTE STUDIETOELAGE VOOR KOTSTUDENT:

acad. jaar	gemiddelde index	gemiddelde index-stijging	reële beurs	beurs indien ze geïndexeerd zou zijn	verschillen
71 72	103.90	-	18.100	18.100	-
72 73	110.90	+ 6.74	19.100	19.318	- 218
73 74	122.48	+ 10.44	20.100	21.133	- 1.233
75 76	153.52	+ 11.38	22.200	26.741	- 4.541

2. HOOGSTE STUDIETOELAGE VOOR ZELFSTANDIG STUDENT:

acad. jaar	gemiddelde index	gemiddelde index-stijging	reële beurs	beurs indien ze geïndexeerd zou zijn	verschillen
71 72	103.90	-	62.600	62.600	-
72 73	110.90	+ 6.74	66.100	66.870	- 770
73 74	122.48	+ 10.44	70.100	71.133	- 1.033
74 75	137.83	+ 12.53	75.900	83.115	- 7.215
75 76	153.52	+ 11.38	80.500	92.565	- 12.065

Hieruit blijkt duidelijk dat de studietoelagen heel wat achterop zijn op de stijging van de index zodat het studeren feitelijk duurder wordt en hoe lager het inkomen (hoe hoger dus de studiebeurs), hoe groter het verlies aan absolute waarde. De vergelij-

king zoals hoger opgesteld kan nog niet worden gemaakt voor het academiejaar 1976-77, gezien de gemiddelde index van dit academiejaar nog niet kan worden bepaald. Toch stellen we nu reeds een grotere achteruitgang vast.

EERSTEJAARS KRIJGEN 6,07% MINDER DAN IN 75-76

Voor de verderejaarsstudenten draagt de stijging van de bedragen slechts + 2,3 % ten overstaan van het academiejaar 1975-76, hetgeen merkbaar lager is dan voorgaande jaren:

acad. jaar	percentuele stijging van de beursen voor verderejaars.
73 74	3.90 %
74 75	7.39 %
75 76	9.08 %
76 77	2.39 %

Voor de eerstejaarsstudenten en de studenten van het NUHO is er van stijging geen sprake, integendeel, de bedragen van de toelagen zijn gedaald voor de eerstejaars-

studenten met 6,07 % beneden het peil van 1975-76 en men krijgt 5,7 % minder dan wat men twee jaar terug zou krijgen. Hetzelfde geldt voor het NUHO. Voor de laagste studietoelage betekent dit een vermindering van 1.300 fr. en voor de hoogste een vermindering van 4.600 fr. Teneinde deze daling van de beursbedragen voor de eerstejaarsstudenten duidelijker voor te stellen geven we een overzicht van de verschillende beursbedragen die, naargelang het gezinsinkomen van de ouders door de eerstejaarsstudenten in Leuven op kot verblijvend, worden gegeven:

74 75	21.300	27.800	34.400	41.000	49.200
75 76	22.200	29.100	36.000	42.800	51.400
76 77	20.900	27.400	33.800	40.300	48.300

WAARAAN IS DE DALING TE WIJZEN?

Theoretisch kan de daling van de individuele studiebeurzen twee oorzaken hebben:

- ofwel een plots stijging van het aantal aanvragen en toegekende beurzen, zodat de globale koek die meesteg met de index over een groter aantal personen moet verdeeld worden en ieder individueel

zich moet tevreden stellen met een kleiner bedrag;

- ofwel dat het aantal aanvragen en toegekende beurzen na genoeg konstant bleef, doch dat de globale koek verminderde;

- ofwel een combinatie van (1) en (2).

Onderzoeken we stuk voor stuk de drie mogelijkheden:

HET AANTAL TOEGEKENDE BEURZEN.				
soort	1973 74	1974 75	1975 76	1976 77
NUHD	15.064	15.817	16.069	17.000
1e jaars	6.584	6.912	7.529	7.500
verdere jaars	14.132	14.839	15.580	16.000

Opgemerkt moet worden dat voor het academiejaar 1976-77 (uiteraard) het preciese aantal toegekende beurzen nog niet kan vastgesteld worden, omdat op dit ogenblik slechts 65 % van de dossiers zijn onderzocht en definitief toegekend. De getallen zijn dat deze zoals de minister van nationale opvoeding ze voorziet als maximaal uit te betalen bij het opstellen van de begroting.

We zien hier dat er geenszins een grote sprong voorgevallen is voor wat betreft het aantal aanvragen of toegekende beurzen.

jaar	academie-jaar	begroting in miljoenen fr.	groeiindex 1973=100	procentuele stijging van de begroting (1973=100)
1973	73 74	1.268,1	100	
1974	74 75	1.513,6	119,35	+ 19,35 %
1975	75 76	1.705,9	134,52	+ 15,17 %
1976	76 77	1.736,2	136,81	+ 2,39 %

We zien dat de stijging van de begroting zeer aanzienlijk daalt voor dit academiejaar. Weliswaar stegen de aanvragen niet meer als vroeger, maar deze daling was zeer gering. Hier ligt de grootste reden voor de daling van het aantal beurzen.

Bovendien spelen de geringe positieve elementen van de onwetelijke criteria (zie hoger) ook in zéér geringe mate mee. De feitelijke daling van de studiebeurzen is dus duidelijk een beleidsoptie geweest. Trouwens, wanneer men zou voor verassingen gestaan hebben, quod non, dan kon men nog altijd de reserve aanspreken, en die is aanzienlijk. Dit blijkt uit een par-

Integendeel het aantal eerstejaarsstudenten daalt volgens de prognoses (heeft DECR00 een numerus clausus ingekalkuleerd?). Dus dat kan de oorzaak niet zijn van de daling van de individuele beurzen.

HET GLOBAAL BEDRAG AAN STUDIEBEURZEN UITBETAALD.

De beurzen worden uitbetaald op basis van de begroting van het voorgaande jaar. Dus deze van 1976-77 worden uitbetaald op basis van de begroting van 1976. Evolutie van de begrotingen:

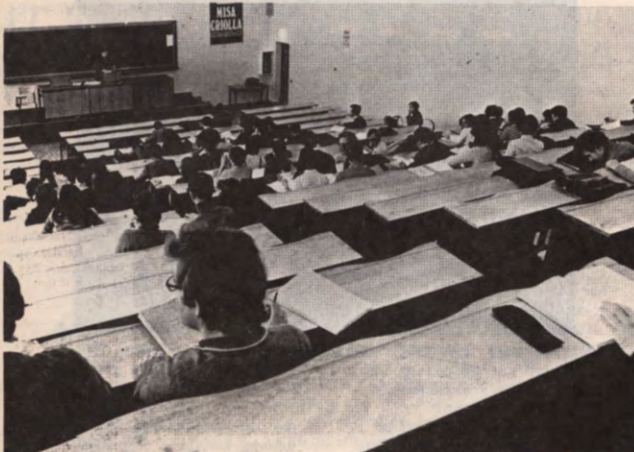
lementaire vraag van de heer LACROIX d.d. 23 december 1976: "... Kan de bewindsman mij het bedrag mede delen van het overschot van de vorige jaren en van de ongebruikte kredieten voor het school- en academiejaar 1975-76 ?

"... het bedrag van de op dit ogenblik niet gebruikte kredieten voor het school- en academiejaar 1975-76 bedraagt 179.612.360 frank... Het bedrag van het overschot voor vorige jaren, bepaald op 31 december 1976 werd op 609.672.000 frank geschat...". Dit is meer dan 1/3 van wat jaarlijks aan studiebeurzen wordt uitbetaald!

HERSTRUKTURERING VAN HET UNIVERSITAIR ONDERWIJS

In de inleiding deelden we reeds mede dat een wetsontwerp over de herstructurering van het universitair onderwijs in de maak is dat moet voor het parlement komen voor de grote vakantie. Belangrijk voor ons derhalve te weten hoe dit ontwerp er zal uitzien. Het is, tenminste als we de ministers HUMBLET-GEENS-DECR00

op hun woorden mogen nemen in hun eigen persmededeling, gebaseerd op het rapport van de Waalse rektoren WELSCH (Luik) en TROISFONTAINES (Namen). Onafgezien van enkele meningsverschillen betreffende de nuances, ziet het beeld dat ze ophangen van de universiteit er globaal als volgt uit:

GEEN KANDIDATUREN EN LICENTIES MEER MAAR CYCLI

De cyclussen bedragen, zoals de kandidaturen en de licenties momenteel, twee jaar. Alleen worden ze uitgebreid tot 3.

1. Eerste cyclus:

De kandidaturen worden vervangen

door de eerste cyclus.

In plaats van het huidige programma worden enkel algemene vorming gegeven. Alle vakken, die specifiek zijn voor de gekozen richting worden overgeheveld naar de 2e cyclus.

2. Tweede cyclus:

In de tweede cyclus die de huidige licenties vervangen wordt enkel een *basiforming* gegeven. De grondige vorming die nu in de licenties voorkomt (voornamelijk laatste jaar) worden overgeheveld naar de 3e cyclus.

3. Derde cyclus:

Voor het gros van de faculteiten komen er twee jaar (of meer) surplus bij die het best te vergelijken zijn met de omstreken 'twee supplementaire jaren geneeskunde'. De studenten worden er in twee groepen ingedeeld: - enerzijds zij die wetenschappelijk onderzoek doen ter voorbereiding van hun dokto-

raatsthesis. Hierbij dient het voorstel van DE SOMER gekoppeld, die voorstelt de navorsers enkel te honoreren in de mate dat ze rechtstreekse diensten verlenen aan het onderwijs (bv.: het aantal uren dat ze een werkcollege leiden); voor de rest behouden ze het statuut van student, maar dan zonder studiebeurzen (aangezien er geen studiebeurzen zijn voor 3e cyclus) - in het huidige systeem ontvangen navorsers een volledige wedde. - anderzijds zij die na de tweede cyclus in het beroepsleven zijn gestapt voor het volgen van de *grondige vorming* die zowel de grondige vakken als bijscholing omvat.

SELEKTIE

Doorlopen we even samen met een abiturient zijn weg naar zijn diploma.

Op het einde van het secundair onderwijs dient de kandidaat voor de universiteit momenteel een maturiteitsexamen af te leggen. Deze proef die ondertussen tot een grapje is gedegenerend zal worden vervangen door een beoordeling van een raad, samengesteld uit leden van de inrichtende school, PMS-afge-

vaardigden en een soort universitaire monitoren. Op basis van de cijfers van de drie laatste jaar secundair onderwijs, de wensen van de kandidaat, het advies van het PMS en "alle nuttige inlichtingen betreffende de persoonlijkheid van de kandidaat" wordt een *geheim rapport* opgesteld door die raad. Tegelijkertijd rangschikt hij de kandidaat in één van volgende categorieën: - geschikt voor alle universitaire studies - geschikt voor bepaalde studierichtingen; - ongeschikt voor universitair onderwijs - geschikt voor bepaalde richtingen mits het volgen van een supplementair voorbereidend jaar (uitzonderlijke gunst voor mensen uit kat. 3).

rant in strijd zijn met het advies van de hogeer- vermelde raad, die hem goed bevond; - hij handelde tegen het advies in en zijn uitslagen pover zijn.

Bij deze selectie (de tweede dus) wordt rekening gehouden met de fluctuaties van de arbeidsmarkt.

Op het einde van de 1e cyclus wordt een volwaardig diploma uitgereikt in tegenstelling met het bekwaamheidscertificaat, dat momenteel enkel dient om toegang te verschaffen tot de licenties. Met dit diploma kan men naar de arbeidsmarkt, wat ook de wensen was van diezelfde arbeidsmarkt: "In feite verwacht de onderneming van het onderwijs zowel een ruime algemene vorming als een stevige vakopleiding. De versoepeling van de onderwijsstructuur ten einde het onderwijs snel en voortdurend ten doen overeenstemmen met de technische en maatschappelijke ontwikkeling." (XXX, Driedadige tewerkstellingsconferentie: de antwoorden van het VBO op de vragenlijst van de regering (vraag 13), in Mededelingen, van het VBO, nr. 16, 1.VI.76, blz. 1811..).

Nu bestaan er twee verschillende meningen betreffende de finaliteit van dit advies:

- a. Ofwel zal de kandidaat er zich dwingend aan te houden hebben;
- b. Ofwel mag hij in weerwil van het advies een richting aanvragen, doch ingeval hij zakt wordt hem het recht ontzegd te 'bissen'.

Ingeschreven aan de universiteit doorloopt de student een oriënteringssemester, dat grosso modo overeenkomt met het huidige semester van de eerste kandidatuur. In plaats van partiële examens legt hij effectieve examens af die hem zullen 'richten' Ofwel:

- a. Mag hij naar eigen keuze alle richtingen in.
- b. Mag hij naar bepaalde richtingen.
- c. Mag hij enkel naar de richtingen, die + gelijkwaardig zullen zijn met het huidige NUHD.
- d. Wordt hij afgewezen voor het geval:(theor. mogelijkheid) - zijn examenuitslagen flag-

Op het einde van de 2e cyclus krijgt men een voorlopig diploma (de term wordt niet gebruikt, maar daar komt het op neer) waarmee men de 3e cyclus binnenkan om zich te wijden aan een doktoraatsthesis ofwel als een soort 'stagair' naar de arbeidsmarkt gaat. Ondertussen moet je de derde cyclus doorlopen om je 'definitief' diploma te verkrijgen. Over de financiële toestand waarin je zult verkeren op het ogenblik dat je met het ene been in het beroep staat en met het andere op de campus, blijven we op dit

verv. van pag.4
 ogenblik in het ongewisse. We hebben echter redenen om aan te nemen dat het zal schommelen tussen 0 % en 75 % van de wedde die je op dit ogenblik na 4 jaar -licentiaatsdiploma- ontvangt. De dokters (huisartsen) die momenteel met hun twee jaar surplus een soort avant-première van de derde cyclus krijgen voorgeschoteld moeten dezelfde stage doorlopen en verrichten hetzelfde werk als een afgestudeerde huisarts op dit moment. Ze ontvangen geen enkel honorarium. De tewerkgestelde sta-

BESPARINGEN

AL BIJ AL EEN FLINKE BESPARING

Het nieuwe systeem kan niet anders dan globaal een besparing opleveren. Het kan niet ontken worden dat een aantal surplusuitgaven de werkingskosten van de universiteit zullen verhogen: de proffen hun weddes (voorzover de proffen nieuw zijn in de derde cyclus), didactisch materiaal voor de derde cyclus, enz...
 Echter zullen grotere besparingen kunnen doorgevoerd worden door middel van:
 - een drastische vermindering van het aantal eerstejaarsstudenten; de voorgestelde selectie van de rektoren dient zogenaamd niet als numerus clausus, maar om het aantal mislukkingen in de kandidaturen drastisch te beperken; nemen we aan dat 40 % studenten niet door de 1e kand.

BESPARING TEN KOSTE VAN WAT ?

Sinds de 2e wereldoorlog waait aan deze en andere universiteiten een sterk democratische wind, die nog versterkt is na de gebeurtenissen van 1968. Ruim 20 jaar zijn de studenten algemeen de mening toegedaan dat alle kinderen uit gelijk welke bevolkingslaag gelijke kansen moeten krijgen om te studeren. Hierbij mag geen enkele afschrikingsrem spelen bij arbeiderskinderen die niet zou spelen bij kinderen van de burgerij. Desondanks het gepoch met demokratisering van het onderwijs zijn de resultaten zeer pover. Het systeem dat voor ons staat zal deze toestand bovendien in de hand werken. Dit betekent dat de huidige 'stagnering' (om het matig uit te drukken) kan omslaan in een achteruitgang. Arbeiderskinderen zullen tegen de verlenging somberder aankijken dan kinderen voor wiens ouders een jaar uitgesteld loon min of meer er niet op aan komt. Hetzelfde geldt voor de selectie: het is een risico dat men loopt dat groter is dan het huidige en elk risico houdt eventueel bikkelharte pasmuut in. Een grotere demokratisering zou precies het omgekeerde moeten inhouden: verkorting

WAAROM BESPARINGEN ?

Besparingen vanwege de staat dringen zich op vanaf het ogenblik dat de begroting in onveiligheid komt, m.a.w. de uitgaven groter worden en de inkomsten (belastingen) verlagen. Bovendien is er een tweede voorwaarde, namelijk dat er een onderschatting is van uitgaven en/of een overschatting van inkomsten. Wanneer alles vooraf voorzien zou zijn, zou er immers geen tekort komen. Dat tekort is in het verleden vrijwel altijd opgelost geworden door het aangaan van le-

gairs-werklozen die DECROO begin dit jaar beloofde in het onderwijs te plaatsen, doen ook juist hetzelfde werk als een leerkracht die niet werkloos is en ontvangen 75 % van hun wedde. Ziedaar twee extremen. Wellicht situeert zich de toekomstige student-beroepsman tussen de twee wat betreft zijn financiële toestand. In elk geval een goedkopere arbeidskracht dan zijn vroegere kollega's. Volledigheidshalve weze nog herhaald dat studiebeurzen niet worden toegekend in de derde cyclus.

komen, dan zullen er onder het nieuwe systeem 40 % minder studenten het 2e semester kunnen meemaken; afgezien van het feit dat vrijwel zeker is dat men de juiste 40 % niet kan uit-schakelen, betekent het in elk geval een ernstige kostenvermindering - ook aan studiebeurzen, waar de eerstejaars met het leeuwenaandeel gaan lopen.
 - de studenten in de 3e cyclus kunnen van geen studiebeurzen genieten - de vervangers van de weggevallen eerstejaars kosten dus aanzienlijk minder;
 - bovendien betekent het voor de staat en voor de industrie een enorme besparing een resem intelligentia een paar jaar hetzelfde werk te laten opknappen als de anderen, maar 'vergoed' (?) als gaire.

van de studies, gratis onderwijs, volledige wedde voor de tijdens de stages uitgeoefende arbeid. Nochtans het kan anders: het hoeft geen verbeelding dat de universaliteit het enige vormingscentrum in de maatschappij is dat zoveel krachten aflevert voor de dienstensektor (geneesheren, apothekers, tandartsen, leerkrachten, juristen, enz...) in verhouding met de krachten voor de rechtstreekse produktie. Welnu wanneer men die diensten goedkoper zou maken voor het volk (er is altijd behoefte aan) dan zou er ook meer van gebruik gemaakt worden, zouden meer krachten nodig zijn en wordt een selectie overbodig. Bovendien heeft het het dubbel effect dat daardoor ook de vergoedingen lager liggen, zodat de veelgeprezen jobs van geneesheer en advocaat financieel minder aantrekkelijk zijn, zodat vervolgens de minst gemotiveerden zich niet meer aandienen wat terug verkapt numerus clausus onnodig wordt, enz... Het veronderstelt natuurlijk van de student dat hij zich met zijn diploma ten dienste stelt van het volk en niet van zijn eigen geldbeugel en een omgekeerd beleid van de staat, maar verder meer erover.

ningen (overheidsschulden) bij de gemeenschap via de banken of door rechtstreekse intekening. Zo ontstaat er inflatie. De overheidsschulden bedragen op dit moment 1060 miljard (Le Soir 1/8/77).
 HOE ONTSTAAT HET TEKORT OP DE BEGROTING ?

De laatste jaren is het werkloosheidsaantal enorm gestegen; er worden momenteel scores gehaald die dateren van voor de tweede wereldoorlog. Eind '73 waren er 100.000 volledig werk-

lozen, eind '75 230.000 en eind '76 260.000. Veel meer illustraties moeten er niet aan vuil gemaakt worden, wie dagelijks de krant leest weet van beter. Werkloosheid tast op een dubbele manier de begroting aan:
 - er zijn surplusuitgaven door werkloosheidsuitkeringen (op dit ogenblik + 30 miljard)
 - er zijn minder inkomsten door dat werklozen geen belastingen meer binnenbrengen waar ze dat vroeger wel deden. Bovendien zorgt dit mechanisme ervoor dat er minder RMZ-inkomsten zijn: de 'werknemers' en 'werkgevers'-bijdragen zijn er maar in evenredigheid met het aantal tewerkgestelden en het aantal tewerkgestelden daalt...
 VANWAAR AL DIE WERKLOZEN ?

Steeds meer en meer valt in economische kontekst het woord 'rationaliseren'. Dit woord houdt in dat met dezelfde kosten meer goederen worden geproduceerd ofwel dat bij een konstante produktie de kosten dalen. In de praktijk gaat het er meestal om dat voor het maken van dezelfde produkten meer geperfectioneerde machines op 'de markt' komen; machines die in dezelfde tijd en/of

met minder arbeidskrachten hetzelfde produceren. Typisch voorbeeld hiervan is de computer. In de feiten wordt hij bediend door enkele programmeurs maar vervangt op zichzelf een klein leger bedienden met hun individueel rekenmachines. Na de rationalisaties komt een nieuwe term opduiken 'afvloeiingen'. Dit betekent dat het personeel dat op een natuurlijke wijze (bv. pensioen) zijn werkzaamheden stopzet niet meer wordt vervangen. Bij eskalatie van rationalisering volgen evenwel afdankingen... vandaar de werklozen.

Om erger te voorkomen wordt de industrie rijkelijk begiftigd met overheidssubsidies, er wordt opnieuw gerationaliseerd, nieuwe werklozen, nieuw begrotingstekort... zo eskaleert zich ook de economische crisis...

HET OPVANGEN VAN DE TEKORTEN.

Een voorbeeld van ingrijpende maatregel tot het opvangen van niet-voorzien tekorten is het EGMONTPLAN. (Tekorten niet voorzien in augustus bij het in evenwicht brengen van de begroting).

HET EGMONTPLAN

- Het opvangen van de tekorten.
  - staatsbestellingen: opgevoerd tot 166,6 miljard
  - steun voor uitvoer: 1,6 miljard.
  - nog enkele minder belangrijke...
- Tewerkstelling
  - het opvoeren van het aantal stagiairs van 1 % tot 2 % van het aantal werknemers bij firma's van meer dan 50 personeelsleden. Deze verdienen 75 % van hun normaal loon. Het betekent een rem voor het aanwerven van nieuw personeel aan normaal loon, een rem op de normale tewerkstelling.
  - verlening van de leerplicht (stelt een contingent potentiële werklozen een jaar uit) met eraan gekoppeld leercontracten in de industrie (La Libre Belgique 14/02/77): op-nieuw goedkopere arbeidskrachten en rem op de tewerkstelling.
- Belastingmaatregelen.
  - belastingvermindering industrie
  - afschrijvingen op 110 % i.p.v. 100 %
  - belastingvermindering gedurende 5 jaar op de winsten van nieuwe aandelen.
  - afschaffing afschrijvingsperiodes voor nieuwe investeringen.
- Het opvangen van de tekorten.
  - in de sektor ziekteverzekering: 7,5 miljard door:
    - 0,4 % solidariteitsbijdrage op het loon van werknemers.
    - verhoging remgeld bij hospitalisering: 100 fr./dag.
    - afschaffing loongrens sektor uitkeringen.
    - verhoging remgeld geneesmiddelen.
  - belasting op sociale uitkeringen:
    - belasting op werklozensteun: 9 miljard.
    - afschaffing welvaartsvastheid pensioenen.
    - belasting op vakantiegeld wordt 1 jr vroeger geïnd.

- 25.000 nieuwe aanwervingen door de staat.
- verscherping op de controle van werklozen, zodat een aantal hun steun verliezen. In 1976 waren er dat 28971 op 35325 onderzochte dossiers.

4. Fiskale maatregelen

verhoging van de indirecte belastingen op een aantal primaire produkten: benzine, sigaretten, tabak, café en restaurant, wijn, zeep, theater, voetbal, haarkapper, motorrijwielen, banden, lederwaren, (ka-

visaar), enz... Indirekte belastingen vallen altijd ten nadele uit van kleine inkomens, aldus Prof. DELEECK. Dit is begrijpelijk, naarmate het inkomen stijgt gaat men proportioneel minder besteden aan primaire produkten. Bv. men gaat niet méér zeep gebruiken wanneer men 500000 fr. verdient dan wanneer men er 300000 fr. verdient. Dus wanneer de zeep duurder wordt is dit proportioneel een grotere last voor kleine inkomens.

ging van het remgeld bij hospitalisering bv. zal zwaarder wegen voor een klein inkomen dan voor een groot (proportioneel). Een aantal maatregelen schep- pen bovendien voor werknemers een lager inkomen: 75 % van het loon voor stagiaires in be- drijven, een aelmoes voor de toekomstige leerjongens. Hogere inkomens hebben hier van relatief geen last: de kansen op werkloosheid zijn kleiner en aan de lonen wordt niet geraakt (cfr. 7,5 % verho- ging van de honoraria van dok- ters). Inkomsten uit eigendom- den blijven gepriviligeerd en de winsten op nieuwe aandelen worden groter door aftrekbaar- heid. Dit alles laat ons een gewet- digt vermoeden na de econo- mische crisis, zoals hij mo- menteel wordt aangepakt een

grotere ongelijkheid tussen de bevolkingslagen in d- hand werkt.

In dergelijke omstandigheden ligt het voor de hand dat niet iedereen dat zomaar slikt. De uitgeroepen vrijdag-stak- ingen zijn dan ook geen toevallige inval van honderdduizenden men- sen. Op 25 maart wordt een na- tionale algemene staking geor- ganiseerd.

De verlaging van de studiebeur- zen en de besparing op het toe- komstig universitair onderwijs is niets anders dan een veeg uit dezelfde pan. Dat de dis- kussie de volgende weken er maar om gaat welke zijde er g-kozen zal worden: ofwel het aanzien als een noodzakelijk kwaad ofwel solidair zijn met zij die de dupe zijn van dit zogenaamd 'noodzakelijk kwaad' J.C.

KONKLUSIE

Het hoeft geen betoog dat het EGMONTPLAN schadelijker is voor kleine inkomens dat voor

grote. Wat geldt voor indirecte belastingen, geldt ook voor de sociale zekerheid: verho-

ER BROEIT ENTWAT IN DE FAKULTEITEN..

Hieronder volgen enkele bijdragen vanuit fakulteiten. Voorstellen die studenten gerealiseerd willen zien in hun opleiding, hervormingen die al dan niet de goedkeuring van de studenten wegdra- gen, visies van de studenten op hun opleiding, initiatieven die in het

kader van de studies worden omzetz. Het dringt niet altijd door tot de grote massa van de studenten, maar er broeit entwat in verschillende fakulteiten.

onderwijsbeleid

Bedoeling van dit artikel is een vraagteken te zetten achter de in- spraak in het onderwijsbeleid van-

wege de student, als volwaardig subject in het onderwijs-leerpro- ces.

De meeste fakulteiten beschikken over een orgaan met adviserende be- voegdheid in alle onderwijsaange- legenheden, de zgn. P.O.C. . De samenstelling van deze Perma- nente OnderwijsCommissie varieert van faculteit tot faculteit. Mees- tal is iedere richting (speciali- satie) die door de betrokken fa- culteit georganiseerd wordt, door een prof vertegenwoordigd. Een kleine vertegenwoordiging van WP en van studenten is ook aanwezig. Voorstellen van de POC kunnen slechts uitgevoerd worden na be- krachtiging door de faculteits- raad, waarin alle academici aan- wezig zijn vanaf het niveau do- cent. Studenten en WP zijn hier- nog in mindere mate vertegenwoor- digd.

professoren aanwezig als vertegen- woordiger van een richting, voor zover deze door de faculteit ge- organiseerd is. In defakulteiten die het kandidatuuronderwijs uit- besteden aan andere fakulteiten hebben alzo geen kandidatuurpro- fessoren zitting in de POC. . Dit laatste tussen haakjes ! De professoren aanwezig in de POC vertegenwoordigen dus in het bes- te geval een team van docenten, lectoran en mogelijks een collega. In feite vertegenwoordigt een prof dus zichzelf en zijn ondergeschik- ten, voor zover deze met onderwijs te maken hebben, dan wel met het onderzoek belast zijn. De band tussen onderwijs en onder- zoek is echter duidelijk en van groot belang, zolang de werkings- kredieten gecorreleerd blijven aan het aantal studenten. Deze band is waarschijnlijk ook de enige verantwoording van de aan- wezigheid van het WP - die met on- derwijs normaal niets te zien heb- ben - in de POC. Voorlopig echter kan dit voor de studenten niet na- delig zijn .

Het blijft moeilijk vol te houden dat de profen in de POC een ver- tegenwoordigende functie uitoeffe- nen; aan ondergeschikten legt men geen verantwoording af ... controle is dus ook ondenkbaar.

Kortom, de academici genieten een vorm van directe democratie ter- wijl de studenten dat niet doen en bovendien meer dan eens in dis- krediet worden gebracht met de vraag naar de representatieve waarde van hun tussenkomsten. Maar zelfs als al de leden van deze commissie bereid zijn elkaar als gelijke gesprekspartner te beschouwen, zal er steeds een be- langrijk verschil blijven bestaan tussen de mogelijkheden van de studentenvertegenwoordiging en die van het academisch personeel en dit om twee redenen. De ondervertegenwoordiging, die erger is binnen de faculteits- raad dan binnen de onderwijs- commissie, is de eerste reden. Deze vorm vervangen door een pa- ritaire vertegenwoordiging lijkt een redelijk alternatief. Maar dat is duidelijk rolverschil

blijft een gegevenheid die niet uit het oog mag verloren worden.

Het inhoudelijk rolverschil is de grote barrière om studenten- standpunten door te drukken. Dit inzicht is reeds de halve oplossing van het probleem, maar stelt de taak van de studenten ook scherp. En dit zowel voor de student die zijn vertegenwoor- digers kiest als voor hij die ge- kozen wordt.

Studentenvertegenwoordigers moe- ten in staat zijn om een gemeen- schappelijk standpunt in te ne- men . Bovendien moeten ze het kunnen verdedigen en beslissen- gen - die indruisen tegen de rechtmatige belangen van de stu- denten - verhinderen. Welke voorwaarden dienen echter vervuld te zijn opdat een ver- tegenwoordiger zijn rol naar behoren zou kunnen spelen ?

Een eerste vereiste is heel ze- ker het bestaan van een standpunt. Deze vereiste is vaak de eerste die ontbreekt. Het inzicht dat paritaire vertegenwoordiging no- dig is, kan maar groeien als de ruime massa van studenten werke- lijk de rol van haar vertegen- woordigers maar vooreerst ook haar eigen rol duidelijk insiet. Dit laatste is immers een voor- waarde. Zolang een ruime meerder- heid geen graten ziet in het pas- sief verwerken van kennis en in- zicht; zolang een ruime meerder- heid bereid is zelf kennis en in- zicht op basis van een geringer aandeel voorgekauw materiaal te

verwerven; en zolang een grote groep daarvoor bereid is een heel veel opzij te zetten van de goe- de dingen van het leven - vooral dan het verlangen in de hogere jaren dat het ruimste deel van het onderwijsprogramma aan enige persoonlijke verwachtingen kan tegemoet komen naar vorm en in- houd - ... zolang is alle vuur onder de studenten gedoemd als waakvlam door te gaan.

Het is haast onbegrijpelijk dat iemand zijn schepende aanwezig- heid verkoopt voor een lijdzame houding die enkel de kans op sla- gen verhoogt. De behoeften van het individu worden door de drang naar status, diploma, kennis ... ge- weerd en het individu gaat de be- hoeften van de bezitters van sta- tus, diploma en kennis als de zijne leren aanvaarden.

Hier belanden we bij de diepere gronden van de malaise. De onderwijsleersituatie wordt ver- treubeld door een belangrijk dualisme; het dualisme van de kennis, met al de zekerheden en de facili- teiten die daaraan gekoppeld zijn. De onderwijsleersituatie kan zich slechts beperken tot het overdra- gen van kennis door diegene die kennis bezit aan diegene die ken- nis ontbreekt, op voorwaarde dat dit dualisme aanvaard wordt. De eenzijdige inhoud hier toege- kend aan het woord kennis heeft niets te maken met begrippen als waarheid of werkelijkheid. Het verwijst naar de overgave deer- de vormen van intelligentie en/of

LANBOUW

De vraag is nu in hoeverre de stu- dentengemeenschap van een facul- teit zijn mening inzake onderwijs- problemen kan herkennen in de be- slissingen dienaangaande genomen in de faculteitsraad.

De standpunten van de individuele student moeten tendele verenigd in een gemeenschappelijk stand- punt. Dit laatste dient bij monde van de vertegenwoordiger in de POC verdedigd. Het voorstel van de POC - al dan niet zwanger van het studenten- standpunt - komt op de faculteits- raad. De studentenvertegenwoor- diging aldaar kan nogmaals het eens- luidend standpunt van de studenten laten weerklinken.

Ogenschiijnlijk bestaat er dus een gereede kans dat de opinies van de algemene studentenvergadering me- debepalend zijn voor de beleids- opties op het niveau van de facul- teitsraad.

Na een ruwe schets van de opinie- doorstroming aan de kant van de studenten is het goed de rol van de studentenvertegenwoordiging in dit proces te vergelijken met de rol van de andere leden van de POC of van de faculteitsraad.

In de onderwijscommissie zijn de

technisch vermogen. De wortels van het genoemde dualisme berusten ongetwijfeld op een scheefgegroeid mensbeeld, dat de voedingsbodem werd van menselijke machtswellust.

Een machtsverhouding rustend op het feit dat de ene meer kent dan de andere, is immers slechts mogelijk als aan het aspect kennis een eenzijdig en overdreven belang wordt gehecht, tot op terreinen

waar deze geenszins een vorm van onderscheid rechtvaardigen. Terreinen zoals er zijn in de onderwijscommissies, faculteitsraden maar ook lessen, seminariewerken. Als een les de bedoeling heeft van inzichten te leren verwerven, dan kan een docent zich niet op basis van zijn kennis de rol toemeten om studenten in een passieve houding mee te voeren langs zijn redenswijzingspaden.

Het stimuleren van een actieve en creatieve aanpak om zelf inzichten te leren verwerven ware hier beter geweest. Spijtig genoeg is de bedoeling van de meeste lessen tot ver in de hogere jaren (en terecht voor de basisvorming) een overdracht van kennis en niet het aanleren van methoden om inzichten te verwerven. Het misbruik van het kennisbezit in de onderwijscommissies hoeft

geen toelichting; de ondervertegenwoordiging is het meest in het oog springend systeem. Welke strategieën hierin verandering kunnen brengen is voor iedereen niet duidelijk. Dat de noodzaak tot duidelijkheid zich in alle rangen laat gevoelen mag geen ijdele hoop blijven!

Franco Herman.
Landbouw

week van de toekomstige leraar

Zoals aangekondigd in Veto nr.13 werd van 14 tot 18 februari een

WIJSBEGEERTE EN LETTEREN

" Week van de toekomstige leraar " georganiseerd door de studenten Letteren en Wijsbegeerte.

De resultaten van deze week, en wat ze voor velen betekend heeft, worden nu nagegaan en gevalueerd. De teksten hiervan konden echter niet tijdig klaar zijn voor deze onderwijsveto. We wilden liever een degelijke nabespreking publi-

ceren dan enkele vluchtige indrukken.

In de volgende Veto komen we op deze week dan ook uitvoeriger terug. Tegen die tijd zal er ook een brochure klaar zijn waar de verslagen van de besprekingen, de voordrachten en dergelijke in zullen gebundeld worden. U hoort dus nog van ons.

to vermeulen

hervorming van de rechtsstudies

In 1975 werd in de rechtsfaculteit naar aanleiding van een aantal moeilijkheden met het programma van de kandidaturen, een commissie ' studieprogramma ' opgericht. Het doel was vereenvoudiging, hervorming en sanering aan te brengen, waarbij o.m. een grotere polyvalentie van het kandidatuuronderwijs zodat :

de mogelijkheid tot overschakeling na het eerste jaar kon gegeven worden, vooral naar andere disciplines sociale wetenschappen. Na het tweede jaar zou de overschakeling nog mogelijk zijn mits een overgangsexamen (cf. bv. de toelatingsproef tot de econ.wet.) de twee kandidaturen een volwaar-

dig geheel zouden vormen. Deze twee jaren zouden aldus niet meer louter functioneel gericht zijn (= naar een bepaald vakdiploma). het eigenlijk recht niet te vlug zou worden gedoceerd, zodat herhaling (in de licenties) vermijden zou worden.

Naar de vorm werd een ' eenvoudig logisch en doorzichtig geheel ' nagestreefd. Vanaf dit academiejaar werd deze hervorming in de kandidaturen ingezet. In de praktijk betekende dit een verschuiving van rechtsvakken (nl. beginselen en bronnen van het recht) uit 1 ste Kand. naar de 2 de Kand. plus de toevoeging van een nieuw vak 'politieke en sociale geschiedenis'. Daarbuiten hergroepeerde men de vakken, wat praktisch gezien weinig verandering met zich meebracht

eerste twee licentie jaren een algemene kennis van het gehele Belgische recht mee te geven. Het internationaal recht wordt door deze hervorming dan ook naar de derde licentie verschoven, vermits de commissie tot hervorming van het studieprogramma in de rechten ("commissie Dillemans") ervan uitging dat men eerst het Belgische recht moest beheersen, waarna men zich in internationaal recht kan gaan bekwaamen.

Afgezien van een hergroepering van de vakken en de quasi volledige verschuiving van internationaal recht naar derde licentie, is in de eerste en tweede licentie weinig veranderd.

Dit is niet het geval voor derde licentie. In het huidige systeem staat het de student vrij zijn programma te kiezen aan de hand van die modelprogramma's. De indeling in modelprogramma's kon niet meer behouden blijven, vermits zoveel werd afgeweken dat ongeveer niemand nog een modelprogramma opvolgde. Verder bleek dat een zeer groot deel van de studenten zich door een minimum van inspanning aan een maximum resultaat konden helpen, terwijl daarentegen een ander deel studenten o.a. door papars te schrijven, zich een degelijke vorming wilden verzekeren. De commissie wenste de studenten over eenzelfde kam te scheren door het niveau van derde licentie wat naar omhoog te halen. Daarom wordt in het nieuwe programma verplicht gesteld dat alle studenten twee seminariewerken dienen te schrijven bij twee verschillende proffen.

De indeling van de vakken ziet er als volgt uit:

- een gemeenschappelijke stam die door alle studenten moeten gevolgd worden.
- Vier reflexie vakken, waarvan de student er minstens één moet kiezen: deze vakken hebben de bedoeling om al wat men tot nu toe over recht gezien heeft kritisch te benaderen.
- Zes procedure vakken waarvan de studenten minstens één moe-

ten volgen: deze vakken behandelen de rechtsgeschieden (voor de rechtbanken) in de verschillende domeinen van het recht (administratie, fiskaaliteit, ...)

- Achttien grondige vakken waarvan de student er minstens twee moet volgen: in deze vakken wordt materie, die reeds in eerste of tweede licentie werd behandeld, verder uitgediept.
- Zeven vergelijkende vakken, waarvan ieder student er minstens één moet volgen. In deze vakken wordt onderzocht hoe een probleem wordt opgelost in de buitenlandse rechtssystemen.
- Een twintigtal aanvullende vakken die nieuwe materie behandelen. D.w.z. die nog niet behandeld werd in eerste of tweede licentie.
- Twee seminariewerken.

De student moet er voor zorgen minimum 30 uren te hebben in totaal verspreid over de twee semesters. In zijn geheel gezien heeft de hervorming tot gevolg gehad dat niet alleen de keuze van de studenten vergroot wordt maar ook de gelijkheid tussen de studenten.

We wijzen er tenslotte nog op dat dit programma, zoals het door de Commissie Dillemans opgesteld is, nog voor wijzigingen vatbaar is.

Ludo Everts
Paul Cooreman

V.R.G.

POLYVALENTIE IN DE KANDIDATUREN

Stilaan is zich een controverse gaan ontwikkelen tussen de voorstanders van specialisten-vorming en de voorstanders van een despecialisatie en een algemene vorming. Beiden kunnen samengebracht worden in een systeem van polyvalente kandidaturen en gespecialiseerde licentie (en doctoraats) jaren.

De algemene optie van het universitair onderwijs inderdaad zijn " een algemene vorming, een leren denken, en niet zozeer een toespitsen op vakidiotie ". Door de algemene vorming brengt men de student ertoe een wereldburger te worden die universeel gericht is.

Wat betreft de hervorming in de rechten kan men een stap in die richting maken door het toevoegen van een geschiedenisvak. Inderdaad brengt geschiedenis steeds een overdenken met zich mee. De vergelijking van daaruit met wat de reële, eigen zelf beleefde situatie gebeurt, brengt een grote verrijking met zich mee.

WAT IN DE LICENTIES ?

Deze hervorming wordt, na goedkeuring van onderwijscommissie en faculteitsraad, ingevoerd

wel dat men ' het overzicht van ons recht (Romeins recht is wel gebleven) ' wegwerkte. Het argument van de latere herhaling gaat inderdaad niet op vermits het zou moeten gaan om een algemene inleiding, een inzicht in het geheel van waaruit elk deel stuk voor stuk wordt heronnen. Inderdaad weet een eerstejaars na 1 jaar studie nog niet wat hem te wachten staat, een gebrek aan motivering dus.

Maar ook voor hij of zij die enkel het eerstejaar zal afleggen (om welke reden ook) betekent dit een tekort : hij of zij zal nog steeds niet thuis zijn in " wat recht kan zijn ". Bovendien gaat het helemaal niet op een polyvalentie te willen doorvoeren in 1 enkele faculteit en niet te schaven aan de andere richtingen, zodat het in de praktijk onmogelijk wordt om gemakkelijk over te gaan van de ene naar de andere richting, wat tenslotte de bedoeling is geweest van de hervorming.

vanaf het academiejaar 1978-1979. Bedoeling van de hervorming is de rechtsstudenten hun

stage in geneeskunde

° Voor de meesten begint de geneeskundige praktijk met veertien dagen stage in het 1ste of 2de doktoraat. Verlegen studenten met geleende stethoscopen zwerfen door de kliniek. Ze hebben geen bepaalde taak, maar

als iemand er wat tijd voor over heeft kunnen ze veel leren. Opvallend is dat ze meestal een goed contact met de patiënten hebben.

° In het derde doktoraat is

er een stage van 12 maanden voorzien; 4 maanden Inwendige 4 maanden Heelkunde en 4 maanden Verloskunde en Pediatie. De studenten worden verdeeld over een aantal ziekenhuisartsen (stagemeesters) van België en buitenland.

MEDIKA

Er is een reusachtig verschil tussen de stageplaatsen: op sommige plaatsen wordt men

meteen als onmisbaar behaald, op andere is men volstrekt overbodig; soms is het werk te zwaar om leerrijk te zijn (elke nacht opgeroepen worden en 12 h per dag werken), soms is het werk te moeilijk en dus "gevaarlijk"; soms wordt er ter plaatse op onverantwoorde manier geneeskunde bedreven (verouderd of slechts uit op geld). Ook materieel gezien zijn er uitersten: er zijn betaalde plaatsen waar de stagiaires eigen tijdschriften en eigen bar hebben; en er zijn er waar je tijdens de wacht omkomt van honger en verveling. Aangezien de stageplaatsen zowat alle jaren dezelfde zijn, zou iedereen theoretisch kunnen kiezen "wat hem past". In de praktijk kan men onmogelijk ieders wensen voldoen en is er weinig contact tussen de 2de doktoraatsstudenten en de ouderejaars zodat velen een stageplaats kiezen omdat ze niet te ver of juist wel ver van huis ligt.

Enkele jaren geleden werd initiatief genomen om de stageplaatsen te evoueren op verschillende gebieden als:

- Wat kan men er leren? (theoretisch, eerder praktisch of niets?)
- tegen welke prijs en hoe kan je er eten en logeren?
- en hoeveel wachten?

verv. van pag. 7

Het resultaat was een stapel boeiende en eerlijke antwoorden van stagiaires, die echter slechts in beperkte kring bekend werden. Dit jaar werd een soortgelijk initiatief genomen; het resultaat zal weer goed zijn, maar wat moet je er achteraf mee doen? Het beste zou zijn, langs de verantwoordelijken om, een aantal plaatselijke misbruiken en tekorten die door de enquête aan het licht komen, uit te schakelen. (Harde aktie is in dit verband momenteel niet nodig). Daarnaast kan men een soort boek met uitgebreide informatie over elke plaats aanleggen, zodat iedereen weet waar hij de kans heeft om bevallingen te doen (niet iedereen wil dat...) en waar er een echte kinderafdeling is.

Eens je bij een bepaalde stage-meester staat ben je, buiten Leuven altans, praktisch helemaal aan hem overgeleverd. Het is soms nadelig; de stagiaires zouden meer ruggesteun uit Leuven moeten krijgen om kritiek te leveren, ander werk te vragen en bepaalde problemen op te lossen.

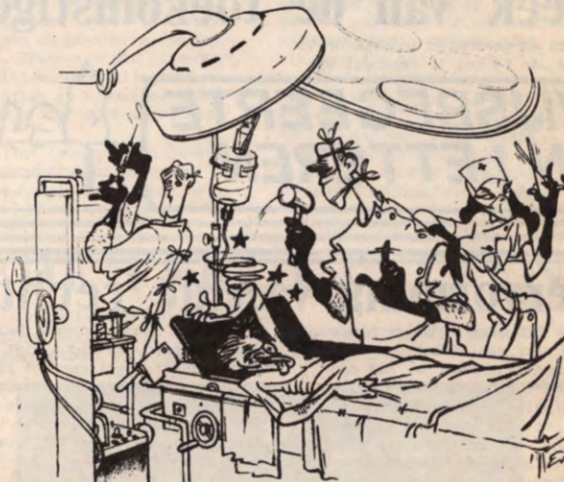
Een goede persoonlijke relatie met de stage-meester is één van de pijlers van een nuttige stage. Veel stagiaires hebben redenen om hen heel dankbaar te zijn.

Een nadeel dat men niet over het hoofd mag zien is dat meer en meer mensen overtuigd geraaken van de syndikale gedachte: ze bewonderen hun stage-meester en luisteren naar geen andere bronnen meer.

In het vierde doktoraat is er één semester voorzien; men kan hierbij kiezen tussen verschillende specialisatierichtingen en huisarts-geneeskunde. In het laatste geval bestaat de mogelijkheid

om twee maanden buiten het Akademisch Ziekenhuis stage te lopen. Dit "co-assistent-schap" in Leuven heeft dezelfde voor- en nadelen als de 3de doktoraatsstage in Leuven; er is veel schrijfwerk (urenlang 's avonds labo-uitslagen verzamelen en inschrijven); je bent er af en toe nogal overbodig, maar je leert er een goede geneeskunde.

A. Vandenbroucke.

het kandidatuurcentrum op de helling?

Onder deze titel kwam, voor enkele weken, het kandidatuurcentrum in de schijnwerpers. Voor niet-ingenieursstudenten waarschijnlijk een onbekend iets, maar voor ons van essentieel belang.

Een paar jaar geleden is het K.C. gegroeid, enerzijds uit het monitoraat, anderzijds uit de nood om de kandidaturen een eigen identiteit te geven, en om aan de studenten alle mogelijke informatie (lesoefeningen, examens, enz.) op een gemakkelijk toegankelijke wijze te bezorgen.

V.T.K.

De voornaamste taak die het K.C., buiten administratie en velves, nu vervult, is dan ook de studentenbegeleiding, gebaseerd op volledige vrijheid van de student. In dat gebouw van de Campus in Heverlee zitten een aantal monitoren (1 per vak) die men met elk probleem aangaande de studies (of daarbuiten) kan lastig vallen. Verder is het K.C. in zijn huidige vorm een

studiecentrum van waaruit er wordt gestart met experimenten

i.v.m. onderwijsvernieuwing; in het begin voornamelijk onder impuls van prof. De Greve en zijn "analytische mechanica", later geleidelijk aan mede door andere proffen en assistenten (cfr. project praktikal).

Volgens ons moet het K.C. verder uitgebouwd worden als een koördinatiecentrum van het kandidatuuronderwijs en wel op twee niveau's:

Ten eerste op 'proffen-niveau' door een groep professoren die in een POK (permanente onderwijskommissie) regelmatig zouden moeten samenkomen om zich te bezinnen over hun onderwijs, hun onderwijsmethodes en de doelstellingen die er aan grondslag liggen.

Ten tweede zijn er de monitoren die nog veel frequenter zouden moeten samenkomen, bijv. wekelijks, om het kandidatuuronderwijs kritisch te doorlichten en zo suggesties door te spelen naar de professoren. Hier kunnen bijvoorbeeld eens alle kursussen nagegaan worden om ze te onderzoeken op overlappingsen en lapsussen of/ en hiaten. (Dit kan zeker niet door een POK gebeuren omdat dit te veel tijd vraagt).

Dan is er verder de studiebegeleiding, waarin vooral het contact tussen monitoren en professoren zeer goed moet uitgebouwd worden. Daarom zou elke monitor minimum een bepaald deel van zijn tijd op de afdeling van zijn prof moeten doorbrengen, om daar bv. oefeningen te begeleiden. Hierdoor kan er een veel betere doorstroming van de studentenproblemen naar de profs gerealiseerd worden. Daarenboven zou zo'n monitor binnen die afdeling een stimulans moeten zijn voor de andere assistenten om serieus aan de studiebegeleiding te werken.

Nu is er echter een kink in de

kabel gekomen. Het K.C. funktioneert natuurlijk niet ideaal. En dit is o.m. omdat men vroeger alle verantwoordelijkheid i.v.m. de kandidaturen afschoof naar één persoon (deze was dan voorzitter van de POK, van de werkgroep onderwijs = beleidsorgaan, en van het K.C.)

Een gevolg daarvan is dat sommige professoren zich buiten elke beslissingsmacht gezet voelen (alhoewel ze die vroeger vaak maar al te graag op die persoon afschoven). Deze mensen gaan nu ageren met volgende argumenten:

- De studiebegeleiding is een taak van de prof en van de afdelingen, dus niet van het K.C. (dit houdt in dat elke prof beslist waar hij zijn monitor zet en wat deze man moet doen).
- Het K.C. is dus slechts nodig als administratief en dienstverlenend orgaan (bib en rekenkamer)
- Als koördinerend orgaan is er de POK die meer moet samenkomen, en waarin meer mensen moeten zitten.

Dat klinkt allemaal mooi, profen die met al hun assistenten een studiebegeleiding werken... Maar in de praktijk bestaat er voor die assistenten vooral hun doktoraat en hun weten-

schappelijk onderzoek (en dat is normaal want dat is hun voornaamste taak die hun opgelegd wordt bij hun aanwerving). Daarom denken wij dat het beter is dat er iemand is, in casu de monitor, die aangeworven wordt als voornaamste taak de studiebegeleiding van de kandidatuurstudenten. Deze man zou dan ook zijn medeassistenten kunnen stimuleren om iets van hun oefeningen te maken. Het zou dan ook goed zijn moesten deze mensen pedagogisch (een beetje) bijgeschoold worden en/of bijgestaan worden door een "beroepspedagoog".

Uit dit alles kan slechts één besluit volgen: het K.C. zoals wij dat zien, staat of valt met de monitoren. Want als die uit dat K.C. wegvallen dan vervalt de stuwende kracht van de onderwijsvernieuwing en van de studiebegeleiding.

Daarom staan wij, de studenten er op dat:

- de monitoren vanuit het K.C. werken, en dat zij onder de bevoegdheid van de voorzitter van het K.C. staan.
- de monitoren minimum een deel van hun tijd op de afdeling doorbrengen, om er te werken aan de uitbouw van de studiebegeleiding. (behalve tijdens blok en examens, dan zouden die mensen permanent beschikbaar moeten zijn).
- de monitoren in regelmatige vergaderingen (vb. wekelijks) de werking van het K.C. en v.d. kandidaturen koördineren en permanent evalueren.
- het K.C. steeds in de mogelijkheid moet blijven om, samen met 1 of meerdere profs onderwijsvernieuwend experimenten uit te proberen (dit eventueel onder toezicht van POK).

VTK didaktiek.

VAN 7 TOT 17 MAART ...

**ORGANISEREN DE STUDENTEN K.U.L.
AKTIVITEITEN ROND HET THEMA :**

**UNIV
TUSSEN
HAMER
EN AAMBEELD**

CENTRAAL* ma 7/3 opening: volksdanshal

eksklusief HET GANS-UNIVERSITAIR-SPEL bijlage VETO 17

inleiding

Dit gans-universitair-spel bevat vele elementen uit een normale gans-universitaire loopbaan; het begint in het pre-universitair vak en de moeilijkheden rond *brachurijsingefeld* en *studiebeursen* en loopt tot het al dan niet goedkeuren van het *ewindwerk* en het onvermijdelijk terecht komen bij de *er.Vee.Aa*.

Het is gebaseerd op het alomtegenwoordige gansspel van gansenbord, in dit oude gezelschapsspel speelt het toeval een belangrijke rol; spijtig genoeg heeft het toeval eenzelfde rol in de hele universitaire loopbaan. Dat zal je vlieg genoeg ondervinden als je dit spel speelt of misschien heb je het reeds ondervonden in het levensrechte gans-universitair spel.

(P.S. Misschien kon dit spel handig gebruikt worden door ouders of J.N.S.-centra om hun kinderen of leerlingen alomtegenwoordig te doen afzitten van een mogelijk frustrerende ervaring...?)

algemene spelregels

Om dit spel te spelen neem je: dit gansenbord, twee dobbelstenen, enkele schrandere mede- of tegenspelers die elk hun pion (van diverse pluimage) meebrengen. Lat wel: kies je mede- of tegenspelers zorgvuldig uit, de selectie is zwaar en iedereen wil er tenslotte geraken, nietwaar?

We beginnen.

En dit met ons aller pionnen in het pre-universitair vak te zetten. Door beurtelings met *de* dobbelsteen te gooien, bepalen we wie eerst aan de slag kan.

De speler met het hoogste aantal ogen begint (let wel: alleen de ogen op de dobbelsteen; medespelers met minder of meer ogen in het hoofd dan de gemiddelde normale Belg zijn reeds bij voorbaat verloren).

Nu gaan we proberen onze universitaire loopbaan te starten.

Iedere speler die met *de* dobbelsteen 6 gooit, is genoeg gemotiveerd om aan dit levensgevaarlijk spel te beginnen en mag op het startvak plaats nemen (let wel: zijn pion althans). Vanaf het startvak speelt men met twee dobbelstenen.

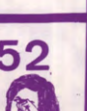
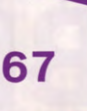

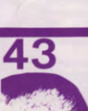
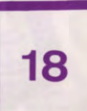
Bij elke "gans" of hindernis, gaan we naar de verklarende tekst kijken bij het desbetreffende nummer.

Indien met in de loop van het spel bij een medespeler terecht komt, wordt men gestraft voor het teveel aan sociaal contact, wat zeer hinderlijk is voor een goede universitaire loopbaan, en gaat men onmiddellijk 5 vakken terug. Deze regel heeft voorrang op de bepalingen bij een hindernis.

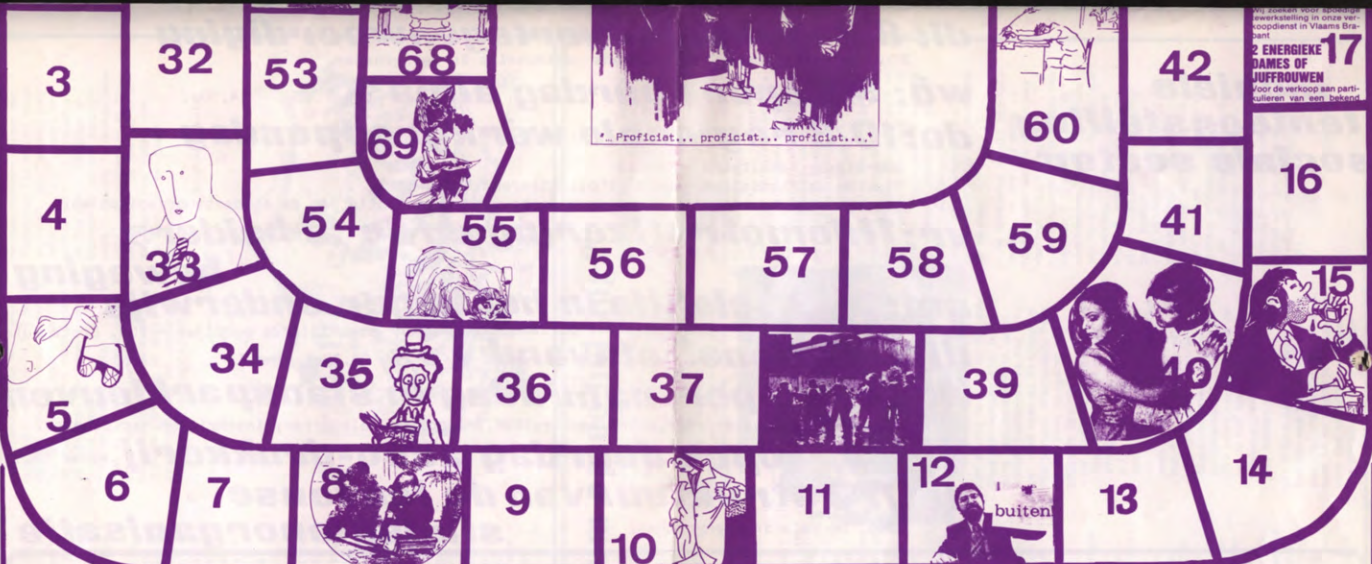
Diegene die het eerst gaat dopen of te stempelen is de *afvoerder*. Het spel gaat verder tot elke universitair dopt, of op een an-

dere manier een einde gemaakt heeft aan zijn universitaire carrière.

Om echter te kunnen doppen, moet men het *juiste aantal ogen* gooien om bij de *er.Vee.Aa* terecht te komen. Alle overbodige ogen moeten teruggezet worden. Bv. staat men op vak 67 en gooit men 6, dan zet men: 66, 69, 70, 89, 68, 87. Zo speelt men tot men effectief op vak 70 terecht komt en men kan gaan stempelen. Indien men terecht komt op vak 69 (een goedgekeurd *ewindwerk*), vliegt men onmiddellijk naar de *er.Vee.Aa*.

pre-universitair	27	26	25	24	23	22	21	
	28	29	49	48	46	45	20	
START	50	51	66	65	64	63	62	19
	1	30	52	67	70	61	44	18
2	31	53	54	werkloosheids- uitkeringen	61	43	18	

2 ENERGIEKE
DAMES OF
JUFFROUWEN
Voor de verkoop aan particulieren van een babare

de loopbaan

START

Vanaf het prille begin van uw universitaire loopbaan zijn er ernstige moeilijkheden: indien je bij je eerste worp een even getal gooit, mag je je gelukkig prijzen, en zet je het aantal geworpen ogen. Gooi je echter een oneven getal, dan zijn er financiële moeilijkheden. Je kan dan kiezen: ofwel ga je naar vak 5, waar men zal proberen je een beurs te bezorgen, ofwel ga je naar vak 17 en probeer je werk te krijgen via de Jobdienst (cfr. desbetreffende verklarende tekst).

5 moeilijkheden met je studiebeurs; sla 2 beurten over.

8 Je zit teveel alleen, je kan niet wennen aan het hoteleven. Ga naar 10 of blijf staan tot je 6 of meer hebt gegooid.

10 Je bent reeds dronken van al de ellende en verliest het noorden; zet het aantal geworpen ogen van de volgende beurt in tegenovergestelde richting.

12 Je wordt door een regeringsmaatregel genumerus-claudeurs. Verlaat onmiddellijk dit spel en probeer een ander. Je kan enkel opnieuw aan het gams-universitair-spel beginnen door het handig gebruik maken van vrienden en kruiswegens. Indien je een dubbele 6 gooit (1 kans op 36). Noed!

15 bloki! Sla één beurt over en ga dan onmiddellijk naar vak 25.

17 Jobdienst; je hebt een job nodig, je moet met één dobbelsteen 6 smijten alvorens verder te spelen.

20 het is winter en je verwarming doet het niet meer; je bevriest aan je bureau. Sla één beurt over.

24 Je bent niet goed voorbereid op je examens; ga terug naar 15.

25 Examens. De akademische overheid heeft beslist dat een reeds vanaf 10 een vrijstelling kan bekomen; gooi 10 of meer en zet het aantal ogen verder.

28 Het was liefde op het eerste zicht... je vindt je partner voor het leven; je ouders hebben een aantal bedenkingen; edoch...

30 een fijne vakantie; je vindt andere waarden in het leven; je begint een ander spel, of je begint van voraafaan het

gams-universitair-spel omdat je hoopt dat er interessantere studierichtingen bestaan.

33 September; gooi een dubbel (2 1en, 2 2en, 2 3en...) alvorens verder te gaan.

35 Tweede kandidatuur; je bent reeds een hele student...

38 betoging Tegen weer eens een reeks overheidsmaatregelen; je weet zelf niet juist welke; toch worden er heel wat klappen uitgedeeld. Zet je helm op en laat je medespelers je ieder een flinke mep toebedelen. Zien of je nog verder kan.

40 laat met uw lief; je kan kiezen volgens je persoonlijk getuigt; je begint maar met een ander en gaat terug naar vak 28 of je probeert door de problemen te geraken en gaat verder naar vak 43

43 Zenuwinkrink; gooi je meer dan 6, dan ben je vlug beter en zet je het aantal geworpen ogen; gooi je 6 of minder, ga je verder naar vak 46.

45 Blok! het valt niet zo mee en je gaat terug naar 43

46 er rest je nog maar één oplossing waar je echter moed voor nodig hebt; zelfmoord Als je 7 gooit ben je gelukt. Proficiat en geniet van je "andere" leven. Gooi je meer of minder dan 7, dan werden je plannen verijdeld en vlieg je naar 48.

48 Je wordt opgenomen in een psychiatrische kliniek. Sla 3 beurten over.

49 Examens (cfr. 25). Kun je geen 10 of meer gooien in 4 beurten; ga dan naar terug naar vak 35.

52 op vakantie verdwijnt je partner met een ander met

55 de noorderzon. Van pure konstermatie begin je aan je eindwerk; naar vak 60. Bij het oprulmen van de zolder thuis, vind je een interessant onderwerp; je begint aan je eindwerk; als je nu nog niet bezig bent, begin je nu ogenblikkelijk aan je eindwerk.

60 Je promotor is onvindbaar en je hebt geen begeleiding; je moet op eigen kracht verder; van hier af mag je slechts naar met één dobbelsteen gooien.

66 Het werk aan je thesis of eindwerk is zenuwlopend; recupereren op vak 43.

68 Je eindwerk wordt afgekeurd; terug naar 60.

69 Je eindwerk is rond en is zelfs goedgekeurd. Naar 90.

70 Het je diploma op zak kan je al te weeten uit. Die leidden toevallig allemaal naar de eh...Vee.Aa.

VAN 7 TOT 17 MAART ...

**ORGANISEREN DE STUDENTEN K.U.L.
AKTIVITEITEN ROND HET THEMA :**

**UNIV
TUSSEN
HAMER
EN AAMBEELD**

CENTRAAL * ma 7/3 opening: volksdansbal

post-graduaat «agriculture - food-development»

In het begin van het academiejaar namen enkele professoren bij ons het initiatief om een post-graduaat "Agriculture - Food - Development" op te richten. Het zou toegankelijk zijn, niet enkel voor de afgestudeerden van de Landbouwfakulteit, maar ook voor studenten van andere fakulteiten en van andere landen (dus Frans en Engels als onderwijstaal).

Door de professoren werden volgende criteria aangelegd voor dit post-graduaat:

1. tijdsoplosses: trimestrieel systeem waarvan 1 trimester een stage zou zijn op een of ander project of in een onderzoekscentrum
2. programmasoplosses: een hele reeks keuzevakken zouden opgesteld worden waaruit de student zelf een eigen programma kan samenstellen
3. taal; cursussen zullen in het Engels of in het Frans gegeven worden. Ook werd voorgesteld een taalkursus in het programma te lassen
4. eventueel zou ook een eindverhandeling op het programma komen te staan
5. de student moet tijdens zijn cursussen ook voorbereid worden op:
  - a. levenssituatie in de ontwikkelingsgebieden
  - b. de projectevaluatie en de projectplanificatie
  - c. het begrijpen van de problematiek van de landbouwontwikkeling ten bate van de voedselproductie en de verhoging van de levensstandaard.

Er werd aan de studenten gevraagd om voorstellen te doen in verband met vakken die volgens hen opgenomen moesten worden in het post-graduaat. Dit hebben we dan ook gedaan, maar eerst hebben we ons standpunt t.o.v. ontwikkelingshulp kenbaar gemaakt.

We zagen dat aan ontwikkelingsamenwerking gedaan kan worden op twee niveaus:

1. aan de basis: samen met de mensen uit de ontwikkelingslanden en op kleine schaal
2. op grote schaal: d.w.z. in onderzoekscentra, in de administratie; als een zuivere technologische aangelegenheid.

Tussen beide niveaus moet een keuze gemaakt worden; we zien dat bij de meeste studenten de voorkeur naar het eerste niveau van ontwikkelingsamenwerking gaat. In functie daarvan hebben we volgende voorstellen gedaan:

1. Problemen van ontwikkelingslanden (prof. Baeck): hierin zou het probleem van de ontwikkelingsamenwerking uit de doeken gedaan worden en de voornaamste punten aangestipt worden, waarmee een ontwikkelingswerker moet rekening houden.

Het zou wel interessant zijn, moest in deze cursus de nadruk gelegd worden op de problemen die de landbouwhervorming in de Derde Wereld teweeg brengen of zullen teweeg brengen.

2. Kursus i.v.m. antropologie: als student zouden we de kans moeten krijgen om ons te verdiepen in de gedragingen, de gewoonten, de culturen van de mensen, waartussen we waarschijnlijk wel eens zullen leven. Hierbij aansluitend zouden ons verschillende animatietechnieken moeten aangeleerd worden om met de mensen uit de Derde Wereld in contact te komen en om onze kennis aan hen over te dragen.

3. Ideologieën van de ontwikkelingslanden: een konfrontatie met enkele filosofen uit de Derde Wereld (bv. Che Guevara, Paulo Freire, Don Helder Camara, Ilich...), die we als vertegenwoordigers van het volk uit de ontwikkelingslanden moeten beschouwen. Dit zou zeer bruikbaar zijn voor ieder ontwikkelingshulp. We vinden het belangrijk dat ons geleerd wordt hoe deze mensen over ons denken, wat die mensen van ons, ontwikkelingsamenwerkers, verwachten.

4. Een beschrijving, een doorlichting van de Belgische ontwikkelingsamenwerking.

LANDBOUW

5. Een laatste voorstel van ons was het voorstel om een cursus in verband met alternatieve technieken in het programma te lassen. Hiermee bedoelen we dat een student moet aangeleerd worden hoe hij met eenvoudige middelen, met schaarse grondstoffen toch interessante en belangrijke zaken kan verwezenlijken.

Dit waren onze voorstellen. Vakken i.v.m. landbouw en voedselwinning zouden door de professoren zelf naar voor gebracht worden.

Als er eventuele kritieken of andere voorstellen zouden zijn i.v.m. dit post-graduaat, is men altijd welkom bij Bob Peeters, Arenbergcité, blok 8/002, tel. 23.12.14.

hedendaagse lekenspiritualiteit in vlaanderen (17-2013)

Onder de titel "ontdekken en herontdekken van christelijk geïnspireerde levensvormen" organiseert de werkgroep spiritualiteit van onze faculteit een colloquium over hedendaagse lekenspiritualiteit in Vlaanderen. Het colloquium duurt van 17 tot 20 maart 77 en vindt plaats in het huis der PP Jezuiten (Lerkeveld), Waversebaan 220, Heverlee, tel. 016/227401. De avondlezingen gaan echter door in de kleine aula van het Maria Theresia kollege.

vrijdag 18 maart

om 9.00 in het huis 'Lerkeveld': inleiding en werkgroepen rond het thema: GOD ERVAREN IN ONZE WERELD
inleiders: Jan Kerkhofs: ..heelijkheid en gebrokenheid; Luc Versteilen: natuurbeleving; August Vanistendaal: ..in de stilte; Willy Deckers: .. de opstanding van het lichaam.

De inleidingen worden kort gehouden, zodat een maximale tijd en aandacht kan gaan naar de werkgroepen.

om 14.30 in 'Lerkeveld':

inleiding en werkgroepen rond: MET GOD SAMEN WERKEN.

inleiders: Godelieve Scheire: .. in produktie en kompetitie; André Van Laere: ..in de kunst als bewustzijn; Toon Van Bijnen: ..in de strijd voor verdrukten.

om 17.30 : bezinningsmoment

om 20.00: in de Kleine Aula: GELOOF EN POLITIEK door Gaston Geens

zaterdag 19 maart:

om 9.00 in 'Lerkeveld': inleiding en werkgroepen rond: GOD ONTMOETEN IN ONTMOETINGEN.

inleiders: Piet Nijs: ..dimensies van ontmoeten; Nora Hellemans: .. man en vrouw; echtpaar Verhanghe: ..in het gezin; Mien Langenakens: ..als ongehuwde; Marc Van Tente: ..in een basisgemeenschap.

om 14.30 in 'Lerkeveld':

het thema: IK NOEM UW NAAM.
inleiders: Maria Geens: ..in de bijbel; Jos Van Pelt: ..in gebed; Jozef Yperman: ..in liturgie.

om 17.30: bezinningsmoment.

om 20.00: in de Kleine Aula:

LEERLING VAN JEZUS, VANDAAG.
door Paul Schruers

zondag 20 maart:

om 9.00 in 'Lerkeveld':
DE PRIJS BETALEN VOOR DE DROOM
een begin van evaluatie door de deelnemers en door de evaluatoren:
Herman Servotte, Geert Delbeke, Edith Cardoen, Walter Leirman.

om 11.30: besluit door Jan Kerkhofs

om 12.00 : Eucharistieviering voorgedaan door Paul Schruers

Voor inschrijvingen en informatie kunt U terecht bij:

Christine Weegeman, Jean-Paul Vermassen en Johan Verstraeten, Colloquium Lekenspiritualiteit
Brusselsestraat 165
3000 Leuven

tel. 016/ 23 69 55

inschrijven voor 1 maart, a.u.b. inschrijvingskosten:

volledig:	500 F
vrijdag en zaterdag	425 F
zaterdag en zondag	375 F
één dag	150 F
overnachting	120 F
(met ontbijt per nacht)	

studenten: 350 F
telkens maaltijd 's middags en 's avonds inbegrepen.
te storten op rekening van Colloquium Spiritualiteit:
230-0474933-41

THEOLOGIE

Programma:

donderdag 17 maart

om 20.00 u in de Kleine Aula: KRACHTLIJNEN IN DE GESCHIEDENIS VAN DE VLAAMSE SPIRITUALITEIT, behandeld door:

Herman Smets: ..sedert de middeleeuwen

Karel De Voght: ..van 1960 tot nu

groepswork en projektonderwijs aan de unief PEDAGOGIE

Op DINSDAG 5 APRIL 1977 wordt in Leuven door de afdeling sociale pedagogiek, in samenwerking met het Universitair Studiebureau en de dienst voor Studie-Advies, een studiedag georganiseerd rond het thema "GROEPSWERK EN PROJEKTONDERWIJS AAN DE UNIVERSITEIT". De bedoelingen van deze studiedag zijn 1) de bezinning omtrent ontwikkelingsachtergronden, doelstellingen, werkvormen van groepswork in het algemeen en projektonderwijs in het bijzonder stimuleren.

2) de uitwisseling van praktijkervaringen opgedaan in diverse studierichtingen in binnen- en buitenland bevorderen.

3) initiatieven tot onderwijsvernieu-

wing in de richting van democratisering en integratie van theorie en praktijk bekendmaken en steunen.

PROGRAMMA VAN DE STUDIEDAG:

10u.: Inleiding.

10.15u.: Uiteenzetting: "De groepsworkgedachte in de ontwikkelingsgeschiedenis van opvoeding en onderwijs" door Prof. C.C. Dekeyser.

11.15u.: Uiteenzetting: "Projektonderwijs, achtergronden, doelstellingen en organisatievormen" door Prof. W. Leirman.

In de namiddag komen de praktijkvoorbeelden aan bod.

Er zijn twee sessies van twee uur, waarbij men telkens een keuze kan ma-

ken uit verschillende mogelijkheden:

14u.: - Landbouwhogeschool Wageningen

- Sociale geneeskunde GENT

- Psychologie Groningen

16u.: - Medische fakulteit Maastricht.

- Abteilung Physik der Universität Bremen.

- Afdeling Sociale pedagogiek Leuven.

Bij deze praktijkvoorbeelden worden, telkens door een prof en een student, volgende vraagstellingen be-

handeld: situering in de inleiding; princi-

ipes en uitgangspunten; vormgeving en organisatie; innovatieproces; bilan en perspectieven.

Er is hierbij de mogelijkheid tot vraagstelling en discussies.

Plaats: Maria-Theresiakollege, Hogeschoolplein, Leuven.

Inschrijving: vóór 20 maart kun je inschrijven door storting van 100 BF op rekeningnummer 431-0370191-09 van het Centrum voor Sociaal-Agogisch Onderzoek Leuven; vermeld hierbij "studiedag 5 april" en naam en adres.

Kort na de studiedag ontvang je dan het verslagboek met alle inleidingen.

DE BASIS: WERK GROEPEN

de regionale koördinatie

In de vorige Veto's is over de regionale koördinatie, het projekt van VVS in Leuven (en in de andere centra), al meer bericht. In dit artikel willen we, ter gelegenheid van de onderwijsveertiendaagse, dieper ingaan op de achtergrond en het perspectief van dit projekt, de werking van de regionale koördinatie (voortaan RK) tot hiertoe belichten en haar bijdrage in de onderwijsveertiendaagse voorstellen. Specifieke standpunten over het onderwijsbeleid en het mede-beheer verschijnen in twee brosjures van de RK, die dezer dagen worden verspreid.

WAAR STAAT DE STUDENTENBEWEGING VANDAAG

De huidige studentenbeweging wordt gekenmerkt door geregelde aktieperiodes waarin de studenten zich verzetten tegen de onderwijsplannen van de regering, die globaal een rentabilisering van de universiteiten en een technocratisering van de opleidingen beogen. Maatregelen als de verhoging van de restaurantprijzen, verlaging van de studiebeurzen, verminderingen van de studiebegeleiding selectieve Numerus Clausus, verscherpte selektie... zijn konkrete uitingen van die globale regeringspolitiek. Die regeringspolitiek dringt slechts geleidelijk bij de massa van de studenten door: permanente massa-aktie daartegen is nu nog niet mogelijk. De massa van de studenten voelt zich blijkbaar nog niet geraakt.

Nochtans is het nodig dat de studentenbeweging haar centrale aandacht wijdt aan het onderwijsbeleid van de regering, en daar aktie tegen voert: tegen de pogingen van de burgerij om het onderwijs te rentabiliseren en het in technokratische zin te hervormen moet een kortdaet antwoord van de studenten komen. Deze strijd is kruisaal voor de studentenbeweging. Als de burgerij erin slaagt de unifief volledig aan te passen aan haar funktie in het laatkapitalisme, wanneer ze m.a.w. de rentabilisering grondig door kan voeren, wanneer het studentenverzet een aantal serieuze nederlagen lijdt, in deze kwesties, dan zal het gedaan zijn met de studentenbeweging: de selektie zal loodzwaar wegen, de lesprogramma's zullen zwaar zijn, en slechts een heel kleine minderheid van studenten zullen zich algemeen maatschappelijk en politiek kunnen vormen. Dat dit toekomstbeeld misschien scherp gesteld is, maar géén fabeltje, bewijst het voorbeeld van enkele unifiefs in Nederland.

Na een aktie lijkt het nu alsof de gehele studentenbeweging in duigen valt, versplinterd raakt. Naar buiten toe lijkt het misschien wel zo (lees de artikelenreeks in De Standaard van 8 tot 11 febr. maar eens), maar toch blijven in de meeste fakulteiten kernen van bewuste studenten bestaan, die ofwel over de aktiepolitiek doorstuderen, ofwel in hun fakulteit een permanente werking opbouwen.

Dit is een belangrijke konstatering, van belang voor het uitwerken van een strategie van de progressieve studentenbeweging. VVS, het koördinerend en stimulerend nationaal orgaan van die studentenbeweging, heeft deze stand van zaken grondig geanalyseerd en lanseert vandaag, vanaf dit jaar (nu VVS dit jaar volledig door Tendens-studenten wordt gevormd) een globaal projekt voor de progressieve stu-

dentebeweging.

VVS spant zich in voor 2 belangrijke taken:

a. Streven naar democratische en autonome structurering van de studentenbeweging tijdens de aktieperiodes. D.w.z. opbouw van fakultaire aktiekomitees, die verantwoording afleggen

aan de fakultaire algemene vergaderingen, en die deleeges verkiezen naar centrale komities, zowel regionaal als nationaal.

b. De opbouw van een permanente werking, ook wanneer er geen aktie is. Hier situeert zich het projekt van de regionale koördinatie, die VVS in alle centra aan het opzetten is. VVS gaat ervan uit dat een groot deel van de politiek-bewuste studenten zich bezig houdt met een werking naar de diepte in de fakulteiten en met fundamenteel politiseringswerk, elk in zijn eigen specifieke problematiek. De kommunikatie tussen de verschillende kritische werkgroepen, die er in de meeste fakulteiten bestaan, is echter moeilijk en vele werkgroepen vallen uiteen, bij gebrek aan perspectief, of beter, aan een centraal projekt waarvoor ze kunnen werken.

De RK biedt hierop een antwoord. Na discussies in de verschillende fakultaire werkgroepen, hebben de meeste van die werkgroepen zich nu ingeschakeld in de Leuvense RK. De RK zelf is samengesteld uit geïnteresseerden uit die werkgroepen, die vrijwillig aan de werking deelnemen. Het doel van deze bundeling is: - het aan elkaar doorgeven van de resultaten, de konklusies van het studieverk, hun initiatieven. Omdat iedereen aan een diep-problematiek van van de hele studentenbeweging werkt, kan een samenbundeling van analyses en inzichten leiden tot een duidelijker, geïntegreerd beeld en juistere zicht op de vraag:

"wie zijn wij en waar staan wij als studenten in deze maatschappij?"

Zo'n globale visie is volgens ons van veel nut voor een verbetering van de manier waarop studenten gewoonlijk akties voeren, voor een presiezere definiëring van ons eisenprogramma, dat al jarenlang telkens op dezelfde -haast afgezaagde- thema's terugvalt.

Samengevat: het eerste doel van de regionale Koördinatie is een verhoging van ons theoretisch inzicht in de positie en de rol van de studentenbeweging.

Daarnaast biedt dit projekt verdere perspectieven. Het spontaanisme dat de meeste studenten-akties kenmerkt (plotse opflakkering - slordige studie - snelle uitdoving) kan doorbroken worden. Meestal gaat het om laat-tijdige reakties op bijna beslis-

te maatregelen, die direkte eisen worden niet afgedwongen, de beweging valt stil, ontgoocheling... De permanente werking maakt een grondigere voorbereiding van de akties mogelijk. We zullen ons niet laten verrassen, maar op voorhand klaarstaan met een analyse en een strategie die gedragen worden door een brede groep studenten (bv. momenteel i.v.m. de numerus clausus-plannen voor de unifiefs). Bovendien is zo'n RK een niet te onderschatten samenbundeling van mankracht, met een brede reële basis in de fakulteiten. Dit vergemakkelijkt en -vooral- versnelt de mobilisatie aanzienlijk.

Samengevat: de tweede belangrijke rol van de RK is het snel en efficiënt opbouwen van democratische aktiestrukturen. Dit verzekert de autonomie van de studentenbeweging t.o.v. de politieke organisaties.

en dus automatisch meer een massa-karakter heeft; een studentenbeweging tenslotte, die georganiseerd is.

Dat is -heel ruw geschetst- wat we bedoelen met de permanente massaorganisatie van de studentenbeweging.

+ Hoe gaan we zover geraken? De oplossing is niet het oprichten van een of ander soort "permanent aktiekomitee". In het verleden is dit in Leuven al geprobeerd, maar als er geen aktie wees de ervaring uit dat dergelijke aktiekomitees snel leegbloeden. Op die manier verliest het woord "aktiekomitee" alle betekenis. Bij de massa van de studenten komen zulke komitees die voortdurend oproepen tot aktie, nogal ongelooftwaardig over.

GLBAAAL PERSPEKTIEF VAN DE STUDENTENBEWEGING

DE NOODZAAK VAN EEN PERMANENT GE-STRUKTUREERDE STUDENTENBEWEGING, EEN MASSAORGANISATIE DIE INGEPLANT IS IN ALLE FAKULTEITEN.

+ Je herinnert je waarschijnlijk nog de lange aktie tegen de maatregelen De Croo-Humblot van eind 1975. Gedurende weken funktioneerde een centraal Leuvense aktiekomitee met afgevaardigden uit alle fakulteiten. Toen het aktiekomitee na de aktie ontbonden werd, was het met die eenheid gedaan en er kwam ook geen nieuwe in de plaats. De aktievelingen vielen ongeveer terug op zichzelf, en slechts hier en daar werkten kritische groepen verder rond het thema De Croo. De studentenbeweging viel uiteen in kleine groepjes; ze versplinterde. Dit verschijnsel is niet nieuw; het kenmerkt alle studentenorganisaties en -akties sinds jaren.

Deze totale versnippering, die natuurlijk voor gevolg heeft dat je bij een nieuwe aktie steeds van voor af aan moet beginnen met het uit de grond toveren van een aktiekomitee dat effectief is ingeplant in de fakulteit, plaatst meer dan ooit een nieuwe structurering en opbouw van de studentenbeweging op de agenda. Een studentenbeweging die rechtstreeks gevoed wordt vanuit de fakulteit, vanuit de basis,

+ Welke oplossing stellen we dan wel voor?

Het probleem is dat we niet van vandaag op morgen een studentenbeweging met een massa-karakter uit de grond kunnen stampen. We kunnen vandaag slechts de eerste stappen zetten. De visie die wij hier verdedigen is dus een lange termijn-visie, die geduldig werk vraagt! Het komt er op aan, vandaag reeds datgene bij elkaar te brengen wat leeft in de fakulteiten. Wanneer we zoeken naar "leven" in de faks belanden we dadelijk bij de vrij talrijke kritische werkgroepen. Het zijn deze groepen, die over-eind blijven wanneer grote akties voorbij zijn, het zijn deze groepen die werkelijk politiserend basiswerk verrichten op het terrein van de eigen fakulteit, het zijn deze groepen die nieuwe mensen uit de dagelijkse sleur van kursusslopen halen.

VVS stelt zich dus konsekwent tot doel: basiswerkgroepen stimuleren, blijvende kontakten tot stand brengen tussen de verschillende aktieve groepjes... maar vooral: met de verschillende aktieven gezamenlijke projekten aanpakken, een gezamenlijke strategie uitdenken. M.a.w., daar

verv. pag. 15

waar op dit ogenblik verdeeldheid is, willen we de eenheid van alle actieve studenten tot stand brengen. Onze bekommernis om de werkgroepen, die op het eerste gezicht misschien overdreven lijken, is niet uit de lucht gegrepen! ze kadert in de opbouw van een permanente studentenorganisatie op lange termijn.

Belangrijk is dat we de werker

KONKRETE WERKING VAN DE R.K.

De oprichting van de Leuvense RK werd op de VVS meeting op 17 nov. 1976 voorgesteld, en ze begon goed te functioneren in jan. na de aktieperiode in dec. De RK verzamelt nu de meeste fakultaire werkgroepen: POLEK (ekonomie) 2 werkg. van de Wetswinkel en de werkgroep Recht en Kritiek (Rechten), Verontruste Historici (gesch.), Projektonderwijs en Vorming en Opleiding (pedagogie), de werkgroepen van Politika, en enkele werkgroepen uit Heverlee en uit de fak. geneeskunde. Op elke vergadering - Om de veertien dagen op Sociale Read) wordt een kort overzicht gemaakt van de activiteiten van de werkgroepen, en wordt er vooral gewerkt aan een centraal projekt. Twee groepen medewerkers buigen zich over het onderwijsbeleid van de regering en de kwestie van het medebeheer.

groepen op dit ogenblik willen bijeenroepen zonder een vooropgesteld politiek platform.

We vragen dus niet of een groep akkoord gaat met bepaalde principes vooraleer hij ingeschakeld wordt in de RK. De RK is dus onafhankelijk van de 'Tendens' (CVA,RAL/SJW, Arbeid), die VVS nu organiseert. In de koördinatie werken mensen van heel verschillende pluimage.

Resultaten van studiewerk van diverse fakultaire groepen worden daar samengebracht. De RK als geheel plant enkele centrale initiatieven voor de onderwijsveertiendaagse:

- + 2 brosjures, één over het onderwijsbeleid en één over het medebeheer.
- + Een regionale dag van de werkgroepen op 10 maart, met het volgende programma:
  - voormiddag: fakultaire aktiviteit
  - middag: 15 h in De Valk: centraal debat over het politiserend vormingswerk in de fakulteiten (sprekers met ervaring)
  - avond: 20 h in De Valk; centrale meeting over de permanente massa-organisatie van de studentenbeweging---met een studentenleider uit Frankrijk en een spreker van de nationale VVS-ploeg.

Hiervoor komt er een centrale affiesje.

+ Er zal centraal worden tussengekomen in enkele debatten die in de loop van de onderwijsveertiendaagse worden georganiseerd.

+ De werkgroepen organiseren eigen aktiviteiten in de fakulteit: er zijn plannen voor debatten, een zwartboek, een meeting, een film, info-avonden...

Alle inlichtingen over de RK zijn te verkrijgen op haar Sekretariaat SCHREURSVEST 63 3030 Heverlee. Tel. (016)229193 De vergaderingen van de RK zijn uiteraard ook voor jou toegankelijk!

J.A.

één exempel: POLITIKA

OORSRONG

Een aantal factoren liggen aan de basis van het projekt van Politika rond de onderwijs-14-daagse:

- de malaise in de kringwerking, of de kontradiktie tussen een erg homogene minderheid aktievelingen (gevormd in de strijd rond Spies, VDB 1+2, Brazil Exprot, De Croo-Humblet...) die een permanent kritisch bewustzijn aankweekten, en de studententemassa van het crisis-aktivistische type.

Het werken in werkgroepen, centraal gekoördineerd, wil hieraan verhelpen door in te spelen op de problemen waarmee de student

WERKGROEPEN

In deze optiek werden vijf werkgroepen opgericht, waarvan hierna nog een verdere voorstelling volgt. Een belangrijk aspekt, ze-

in zijn dagelijkse levenssituatie wordt gekonfronteerd. -het de-stabiliseringseffekt van de ekonomische recessie op het onderwijsbeleid: herstrukturering van het onderwijs in functie van de gewijzigde ekonomische verhoudingen; rendabilisering en technokratisering.

Deze factoren vormen het vertrekpunt van een hervorming van de studentenbeweging: mogelijkheid tot een volwaardige kringwerking (opkrikken van het gemiddelde politieke bewustzijn, dynamiek vanuit de basis...) langs werking rond onderwijsproblemen (zowel theoretisch als praktisch).

ker voor een onderwijspolitiek op termijn, is de samenwerking tussen studenten en wetenschappelijk personeel (WP). Dit gebeurt concreet in twee werkgroepen; zo participeert een groep assistenten aan de uitwerking van een projekt rond marxistische sociologie, anderen rond een functieomschrijving van de ombudsman. Samenvattend kunnen we zeggen dat de werkgroepen hun rol op korte termijn als bewustmakend zien (organiseren van aktiviteiten voor een tijdens onderwijs-14-daagse, uitgave van een zwartboek over wat mank loopt met het onderwijs op onze fakulteit), op lange termijn als het opzetten van basisgroepen rond onderwijsproblemen (cfr. het aktieprogramma).

werkgroep examensysteem
over rol en functie van de ombudsman(vrouw) bij konflikten, en onze voorstellen daaromtrent. Over de (on)menselijkheid van het examensysteem.

werkgroep numerus clausus
Informatie over de verschillende plannen en voorstellen. Diskussie over welke onze houding moet zijn hiertegenover. Aktie om info en diskussie te lanceren.

werkgroep tesisproblematiek
Volgt de hervorming van het tesisreglement, dat volgens ons geen oplossing biedt voor de problemen zoals die door de studenten werden geformuleerd. Gezocht wordt naar alternatieven voor de traditionele tesis.

werkgroep kritische sociologie
Kritiqueert de bestaande cursus sociologie, tracht deze te "ontmaskeren" door konfrontatie met wat men "politieke sociologie" zou kunnen noemen.

Hierna volgt dan één tekst per werkgroep met verslag van de diskussie, standpunten en aktiviteiten.

1' examensysteem

Selektie is een fundamenteel onderdeel van heel ons onderwijs, vanaf de kleuterklas (cfr. de voorstellen De Croo) tot aan de unief en ook nog daarna. Deze selektie gebeurt op verschillende manieren en volgens verschillende kriteria. Eerst is er het onderscheid: kiezen de mensen zelf of worden ze gedwongen te kiezen, doordat hen doorgang geweigerd wordt, of doordat ze sterk in één richting geduwd worden. Tweekens is er het onderscheid naar politieke, sociale en vooral financiële kriteria, en op basis van intelligentie(kwotient) en werkracht. Dertens is er het feit dat de mensen in verschillende situaties aan de selektieslag beginnen (andere achtergrond en vorming), en dat deze selektie-loop zich niet aanpast aan deze verschillende achtergronden, maar eist dat de mensen zich aanpassen.

Hoe zit het nu aan de universaliteit?

Een groot deel van de selektie gebeurt vóór men de universaliteit bereikt (op M.O.-PMS). Eens aan de unief gebeurt het op twee manieren; enerzijds het alomgekende principe van de examens die eisen dat een bepaalde student

werkgroep strategie - medebeheer
Over welke plaats wij in de "inspraak"-structuren willen bekleden; om mee te beheren, of om informatie te bekomen, of om een obstruktiepolitiek te voeren, of om het genese boeltje te boycotten?

Over een aktieprogramma dat alle eisen, aktievoorstellen en suggesties bundelt.

De werking van de werkgroepen en de planning van de aktiviteiten naar de onderwijs-14-daagse toe, worden gekoördineert vanuit het bureau van de kring.

een bepaalde leerstof op een bepaalde wijze beheerst, anderzijds het hele onderwijsstelsel zelf: de wijze van doceren, de inhoud van de kursussen... waardoor al een belangrijk ½ uitvalt voor de examens beginnen. Daarnaast het betrekkelijk nieuw verschijnsel van 'testen' tijdens het akademiajare; niet te vergeten de 'partieels' (niet meer in pol & soc).

Ook kan gedacht worden aan een studie over de polyvalente kandidaturen (in samenwerking met de andere fakulteiten). Het selektieproces is 'geinstitutionaliseerd' in reglementen, afgebakende bevoegdheden, konfliktbemiddeling... Hoe staat het hier met de rechten van de student? Is er in deze materie een tendens te ontdekken naar de één of andere richting? Wat hebben de wijzigingen in het examenreglement voor goeds en slechts aangebracht? Een problematiek die zeker moet onderzocht worden is die van de ombudsman: wat zijn zijn funkties bevoegdheden; moesten die aangepast worden in het licht van de ervaringen van de vorige jaren?

Volgens het reglement: zijn zij middelbaar tussen examinatoren en examinandi. Dat wil zeggen dat zij nauw betrokken zijn bij de op-

stelling van de examenregeling, waarbij zij moeten zorgen dat de studenten een rechtvaardige en haalbare verdeling hebben, eventueel bespreking van de examenuitslag, informatie + advies i.v.m. de examens. Men is verplicht op te nemen bij wijziging van de data van een examen, als men niet verder wil deelnemen, bij te laat komen van student of prof. De ombudsman(vrouw) tekent op eigen initiatief of op verzoek van de student (uiterlijk 3 dagen na de deliberatie) schriftelijk protest aan bij de examencommissie ingeval van een klacht.

Wat doen ze in de realiteit?

(uit de verslagen van de OM's)

Zij behandelen verzoeken voor examenbeurtoelagen, geven uitleg over het reglement en inlichtingen over plaats waar een examen door gaat, behandelen klachten van examinatoren, geven evaluaties af van reeds afgelegde examens. In bepaalde gevallen volgen zij bepaalde studenten intensief. De profen maken amper gebruik van de ombudsmandienst, tenzij voor het melden van de afwezigheid van bepaalde studenten. Zo bekeken zijn er twee dingen die opvallen, nl. het eenrichtingsverkeer van de studenten-ombudsman-proffen, en de autonomie van de

proffen t.o.v. de bevoegdheden (?? = bevoegdheden) van de OM. Deze autonomie die anders even groot is, komt tijdens de examens beter tot uitdrukking aangezien het dan om ' punten ' gaat (examenregeling wordt op hun aanwijzing opgemaakt, zij wijzigen deze regeling op eigen initiatief en er is amper een echte controle op de examens zelf mogelijk). Deze autonomie wordt bestendig door :

- de ombudsman heeft geen bevoegdheid tot sanktie.
  - de ombudsman mag geen examinator zijn; hij (zij) kan daarom uitsluitend WP'er zijn, d.i. een ondergeschikte rol t.o.v. de prof.
  - er is geen toezichtcommissie voor de uitvoering van de bevoegdheden van de ombudsman.
- Enkele aanbevelingen van de OM's zelf:
- nadere omschrijving van de meteries waarvoor de OM bevoegd is.
  - oprichting van de paritaire commissie.
  - oprichten van een controlecommissie voor het examenreglement.
  - minder tegemoetkomende houding i.v.m. examenbeurtoelagen omwille van het niet klaarkomen met de leerstof.

2' numerus clausus

Reeds sedert enkele jaren staat de onderwijshervorming in het voordeel van de student en de demokrativering wordt van langsom meer duidelijk.

De financieringswet van de Croo en Humblot maakte dit zeer duidelijk en ook nu doet zij voor elke faculteit haar specifieke gevolgen voelen.

Bij het begin van dit academiejaar hebben haast alle rektoren van de Belgische universiteiten hetzelfde thema aangeraakt : de numerus clausus. Achter de schermen is het debat hier rond duidelijk gelanceerd, en in een persconferentie heeft De Croo bekend gemaakt dat hier rond een beslissing zal vallen voor het begin van het parlementaire reses.

Nu reeds kan men zeggen dat er geen veralgemeende numerus clausus als zodanig zal doorgevoerd worden. Wel zoekt men naar allerlei mogelijkheden om in feite dezelfde effecten te bereiken, alleen dan onder bedekte vorm (de verlag van de studiebeurten kan zeker ook in dit perspectief gezien worden : door de studies relatief duurder te maken bereikt men in feite dat er een geringere aantal scholieren universitair onderwijs beginnen).

In november geeft de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (NRWB) olv. Geens aan de regering het volgende advies : geen numerus clausus, maar een voorafgaande selectie op basis van de vroegere behaalde schoolcijfers en de in-

Voor de studentenbeweging ontstond de noodzaak stelling te nemen. Een overzicht van alle plannen en voorstellen tot omvorming van het universitair onderwijs leert hoe men aan het zoeken is welke vorm voor de plannen voor een verscherpte selectie, voor elitevorming het beste geschikt is.

stelling van een oriënteringssemester (na dit 1ste semester aan de unifief worden de richtingen bepaald die je mag volgen); verder wordt de uitbouw van een derde cyclus aanbevolgen. De Waalse rektoren geven de regering eveneens advies : volgens hen moet men eerder een scherpe selek-

tie uitvoeren bij het begin van de licentie (akkoord met het oriënteringssemester).

Steeds meer wordt ook het voorstel verdedigd (vooral door P. De Somer) tot oprichting van polyvalente kandidaturen. Op het vlak van de kandidaturen zouden een vijftal basisrichtingen aanwezig zijn voor de ganse unifief, het kruim zou zich daarna verder kunnen specialiseren. Dit komt neer op een feitelijke verlenging van de studieduur met 1 à 2 jaar.

Tenslotte zou dan wel (op voorstel van Geens) een rechtstreekse numerus clausus ingevoerd worden voor geneeskunde en aggregatie.

Als men al deze voorstellen bij elkaar neemt ziet men daarin een feitelijk voorstel tot elite-onderwijs groeien, m.a.w. reden genoeg om op onze tellen te passen, daar het gaat om groeiende plannen die meer dan ooit een einde willen maken aan de democratische rechten van de bevolking.

3' thesis

1. De maanden april-mei-juni van vorig academiejaar (75-76) stonden in het teken van hardnekkige geruchten i.v.m. een hervorming van de thesis-elementen. Als belangrijk motief voor die herziening werd gesteld : er kwamen weinig thesissen binnen en de gemaakte thesissen kwamen vrij laat. Vanuit departement sociologie kwam een nota i.v.m. de eindverhandeling die moest dienen als hulp bij de keuze en de uitwerking van het thema van de thesis. Die hulp zou bovengenoemd euvell kunnen verhelpen. Maar niet alleen onze faculteit dokterde aan thesisreglementen, ook de groepsraad humane wetenschappen (vergadering van de faculteiten humane wetenschappen) toonde interesse voor de eindverhandelingen, en wel in die zin van verkorting van de periode waarin men de thesis mag binnenleveren. (voor pol en sok momenteel 5 jaar na de 2de licentie). In die zin werd druk uitgeoefend op de faculteiten humane wetenschappen. Een eerste reactie vanuit Politika : men konstateerde een ongenoegen bij de licentiestudenten over de toenmalige thesis-situatie. Men vreesde dat dit ongenoegen zou toenemen indien de termijn zou verkort worden. Tweede licentie sociologie besloot de opgedane sociologische kennis beschikbaar te stellen en deed een onderzoek naar de sociale realiteit i.v.m. de thesissen aan onze faculteit.

2. De resultaten van het onderzoek zijn vrij belangrijk. Daarom even hierover uitwijden.
  - a) men ging nauwkeurig een definiering geven van het probleem dat rond de thesis-situatie is ontstaan. De ervaringen van de verschillende betrokkenen konden ondergebracht worden in 13 klachten :
    - kursussen weinig bruikbaar, auto-censuur, machtsrelatie wetenschap, individualisering, maatschappelijke relevantie, motivatie, begeleiding, materiële voorzieningen, maat-

Wanneer men elk van de ingeroepen argumenten om N.C. in te voeren nagaat, stoot men op zijn zachtst gezegd op logische denkfouten en tegensprekingen. Om maar één voorbeeld te noemen : N.C. zou een noodzaak zijn omdat er teveel werkloze universitair zijn; daar staat tegenover dat men als universitair afgestudeerde nog steeds méér kansen heeft om werk te vinden.

Wij zullen in de komende weken het verzet moeten organiseren. Het schandelijk gevoel met de studiebeurten is de traditionele druppel in de traditionele emmer. Wij kunnen niet aanvaarden dat demokrativering en kwaliteit van onderwijs (nu al zeer gering) nog verder achteruit gezet worden. We zeggen daarom

- NEEN AAN DEZE HERVORMING VAN HET ONDERWIJS
- NEEN AAN DE NUMERUS CLAUSUS
- NEEN AAN HET ONDERWIJSEMESTER
- VERHOOGING VAN DE STUDIEBEURSEN
- ONDERWIJS IN DIENST VAN HET VOLK

schappelijke censuur, gebrek aan ervaring, konakkt met andere mensen, wetenschappelijke taal, specialisering.

b) Deze konden dan weer ondergebracht worden in drie kaders, in drie krachten die structureel in onze faculteit aanwezig zijn en die het maken van een thesis tot een probleem maken. Deze drie kaders zijn :

- opleiding
- sociale relevantie
- machtspositie van de profen

De studenten 2de licentie sociologie stellen verder dat men deze niet onafhankelijk van elkaar mag zien. Ze staan in een verhouding van afhankelijkheid ten overstaan van elkaar, verhouding die men dialectisch kan noemen.

Men kan hieruit al het besluit trekken dat een verkorting van inleveringstermijn helemaal geen oplossing is van het probleem, en dat in tegendeel, rekening houdend met de drie factoren, een dergelijk besluit de druk op de student zou vergroten en zodoende het probleem nog groter zou doen worden.

3. De resultaten van het onderzoek werden geconfronteerd met de faculteit in een debat, georganiseerd door politika, tussen studenten, AP en WP van onze faculteit. De opkomst van de studenten was vrij groot, ondanks de ongunstige periode (mei enkele weken voor de examens), wat dan in schrilte tegenstelling was met de aanwezigheid van 2 AP en 6 WP. Het debat was van die aard dat het ongenoegen van de studenten nog groter werd : het werd verwoord in een open brief van politika aan de faculteit. Hierin ondermeer: "... kwam een sterk onbehagen los bij de studenten, omdat bij verscheidene AP-leden in de commissies tot nu toe weinig bereidheid bleek tot fundamentele bespreking van het probleem van laattijdige thesissen... ". Nog belangrijker : het gaat om een beleidsprobleem waarin machtsverhoudingen spelen die nagenoeg de-

zeldse consequenties hebben voor de studenten als voor het WP. I

4. Uiteindelijk kwam het tot de oprichting van een piritaire commissie waarin vooral het huidige experiment in sociologie werd uitgewerkt. Dit houdt in :

- het maken in eerste licentie van een 'startrapport' (zoniet wordt men uitgesloten van de deliberatie.
- startrapport voor 31 januari : men kan de uitwerking van de probleemstelling nemen als keuzevak in het tweede semester
- het startrapport voor 31 mei : men kan dat keuzevak (2 semuren) nemen in 2de licentie.

Er werd een commissie samengesteld die het experiment zou evalueren. Bij de studentenleden van deze commissie groeit het ongenoegen : oorspronkelijke bedoeling van de commissie was evalueren, en niet veranderingen aanbrengen aan fouten in het gewijzigde reglement op te vangen;

4 kritische sociologie

Er was eens... een ongenoegen over de opleiding sociale wetenschappen. Als student zit je daar met je half-slechte positie : je bent geen arbeider en nog geen 'intelektueel'. Je stelt jezelf vragen over jouw huidige en toekomstige plaats in onze samenleving.

ONZE POSITIE ALS STUDENT

Je zit hier op een universiteit, een instelling waar 'wetenschappelijke' kennis wordt verstrekt en waar 'wetenschappelijk' onderzoek wordt bedreven. Om zich aan de consequenties van haar plaats in de samenleving te onttrekken, verschuilt de onief zich achter de 'waardevrijheid' van de wetenschap. Sociale wetenschappen zien hun taak (echter) als een begrijpen en een begeleiden van de hedendaagse samenleving, een voorbereiden van haar toekomstige ontwikkeling, door kennis en wetenschappelijke analyse van de sociale verhoudingen, processen en structuren. Hierbij hanteren ze statistische observatie- en verwerkingsmethoden uit de positieve wetenschappen.

Je zit hier ook op een katholieke universiteit. De KUL wil "als katholieke instelling haar zending (sic) van hoger onderwijs en van bevordering van wetenschappelijk onderzoek" volbrengen. Wat inhoudelijk in de cursussen naar voor gebracht wordt is een selectie van feiten, opinies, theorieën, methodes en benaderingswijzen.

Dikke cursussen, hoorcolleges, het examensysteem, problemen in verband met de omkadering ... zijn een uiting van opvattingen over wetenschap aan onze onief. Vorm en inhoud van onderwijs zijn niet van elkaar te scheiden. Wetenschapsopvattingen zijn niet waarde-vrij, het zijn opzies en dus waarde-geladen. Het wetenschap-bedrijven zelf is ook een sociaal feit, is gesitueerd binnen onze samenleving en NIET in de bekende ivoren toren.

ONZE POSITIE ALS " SOCIALE WETENSCHAPPER " LATER.

Naest het feit dat er in de opleiding weinig of geen mogelijkheid geboden wordt tot praktijk-ervaringen (rechtstreeks contact

5 strategie medebeheer

o Situatieschets.

Uit het 'platform', globale visie over de kringwerking, van Politica 76-77 : " op het nivo van de

Reeds nu is duidelijk dat dit experiment niets wijzigd aan de fundamentele problemen zoals geformuleerd door 2de licentie vorig jaar; de kans bestaat dat het experiment van het departement sociologie wordt veralgemeend naar de genese faculteit.

De werkgroep thesissen moet zich in de eerste plaats inwerken in de problematiek, en dat kan ze best doen aan de hand van de teksten van vorig jaar. Interfacultair contact is noodzakelijk vermits op nivo van de groepsraad nog steeds sprake is van de plannen om de thesisternijn in te korten. Waakzaamheid is alleszins nodig. Verder dient gezocht naar concrete alternatieven (bv. stage) en het uitwerken ervan, rekening houdend met drie factoren. Er dient ook gewerkt te worden aan een concrete strategie naar de faculteit toe : het is immers een beleidsprobleem waar de machtsverhoudingen minstens zo belangrijk zijn al concrete waardevolle argumenten.

met de sociale realiteit), weigert men zich ook uit te spreken over een ernstige praksis van sociale actie en engagement, tenzij dan negatief : de zgn. waarde-vrijheid dwingt de 'wetenschapper' tot het zich onthouden van stellingname en consequente actie rond maatschappelijke problemen.

Hiertegenover willen we duidelijk stellen dat we de sociale wetenschap zien als een emancipatorische wetenschap, en dat de socioloog zijn inbreng kan en moet hebben bij het verzet van onderdrukte 'groepen' in de samenleving. Ene sociologie als agitatie dus.

ONZE OPLEIDING EN ONS ANTWOORD DAAROP

Het ongenoegen over het programma uit zich vooral in de volgende kritieken : teveel nadruk op de statistische procedés en empirische methodes; het soms vrij theoretisch-abstract karakter van vele cursussen (bijna nooit uit het leven gegrepen); de inhoud van de cursussen - overlappings, fragmentariteit, dik, achterhaald, niet kritische ... en de vrij 'traditionele' sociologie-opvattingen van de proffen. Besloten werd de waarde-geladenheid van de burgerlijke wetenschap door een intensieve cursuskritiek te 'demystificeren', voorlopig alleen rond de cursussen sociologie en sociologies onderzoek en dit zowel voor de kandidaturen als voor de licenties.

Als voorstellen werden reeds geformuleerd :

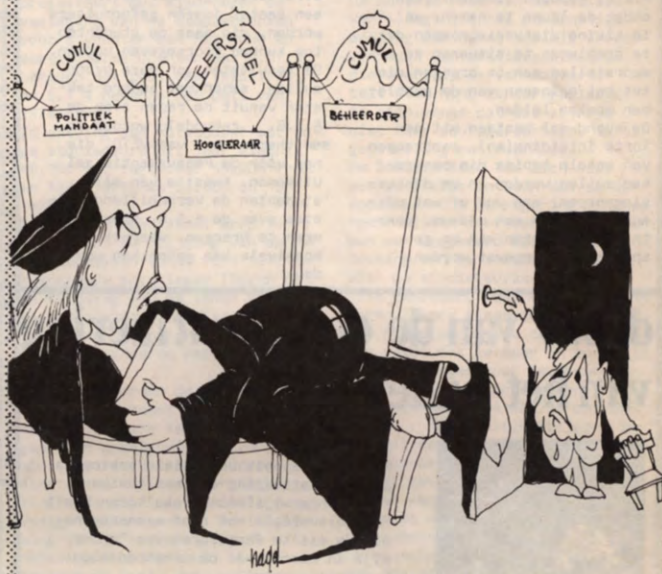
- het uitgeven van een kritiese nota bij elke cursus
- het opzetten van een alternatieve lessenreeks over thema's die in de cursussen niet of slecht aan bod komen
- het iveren voor een vak 'kritiese, politieke en/of marxistische sociologie IN het programma
- een debat tussen een 'levens socioloog' en iemand met een andere sociologische opvatting (cf. bv. het debat met Jaak Billiet en Dany Jacobs op 16/2/77 - "Sociologie als agitatie").
- een 'eminent' debat over wetenschap en waarde-vrijheid tijdens de onderwijs-veertiendaagse.

faculteit willen wij de belangen van de studenten verdedigen en vertegenwoordigen. Dit kan gebeuren via de bestaande inspraakstructuren, maar wat wij al lang

wisten wordt steeds weer bewezen: de inspraak is 'een lachertje, waar een aantal studenten, soms gesteund door een aantal WP'ers steeds moeten opboksen tegen een veel groter aantal proffen, die op die manier uiteraard niet in hun machtspositie worden geraakt. Nochtans menen wij dat het noodzakelijk is om niet een loutere aanwezigheidspolitiek te voeren en die raden uitsluitend te gebruiken voor het vergaren van

brieven verstuurd om informatie van verschillende groepen en instanties en om hun houding en motivering te kennen. Er wordt en werd in het archief van Politica gewroet om vroegere stellingnames en discussies aan het daglicht te brengen.

Er wordt contact gehouden met gelijkwaardige initiatieven in Leuven (onderwijswerkgroep van de Kringraad, regionale coördinatie van VVS en de centrale organisa-

informatie. Wij willen ook de rol gaan spelen van lastige discussie-partner."

Omwille van de overschakeling van een aanwezigheidspolitiek naar een interventiepolitiek werd een nieuw orgaan opgericht - de commissie der commissies - een vergadering van alle leden-studenten die namens Politica in al die organen zeten (buro en raad van de faculteit, departementsraden, onderwijscommissies, academische raad). Er werden standpunten uitgewerkt en een strategie ontwikkeld voor het optreden in de organen. Bij de evaluatie op het kringweek-end van jan.'77 werd, vanuit de ervaring een nieuw probleem gesteld : blijven wij je dan neen aanwezig in die overleg-structuur ?

Men had immers ondervonden dat een actieve aanwezigheidspolitiek en het voeren van obstructie binnen de overlegorganen zeer sterk belemmerd werden door verschillende factoren. Deze zijn o.a. : het gebrek aan continuïteit binnen de studententertegenwoordiging (elk jaar opnieuw nieuwe mensen); het grote gevaar van compromissen (geen maximum-eisen, alles in functie van de haalbaarheid); de slechte organisatie van de organen (geen evenredigheid en dus ondervertegenwoordiging, de uitnodigingen worden telast opgestuurd, de agenda's zijn onvolledige of niet gedetailleerd, vaak slechts adviserende en geen beslissings-bevoegdheid ... de beslissingen worden elders genomen ...).

Tot zover; het probleem was gesteld. In het project van Politica voor de onderwijsveertiendaagse werd dan de werkgroep strategie-medebeheer opgericht met als aanvankelijk doel de discussie te voeren over plaats en zin van de studentendelegatie in de inspraakorganen.

o De Aanpak

Het is dus de taak van de WG deze discussie ten gronde voor te bereiden, dat materiaal en die argumenten te verzamelen. Er werden

tie van de onderwijsveertiendaagse). Er wordt ook theoreties gestudeerd rond mede- en zelfbeheer, studentensyndicalisme en de strategiese problemen vandi en facultair, universitair en nationaal vlak. In die optiek wordt de discussie gevoerd over de zgn. " schaduw-onief " : in eigen beheer lessen organiseren, de infrastructuur van de onief gebruiken, een permanente oppositie tegen en 'buiten' het onderwijs dat de KUL ons presenteert.

Betreffende het medebeheer is er nog geen eenvormig standpunt, wel zijn er een aantal elementen ter discussie :

- autonomie van de studentenbeweging t.o.v. het medebeheer
- het al of niet deelnemen aan het medebeheer
- bij deelname :
- o al of niet actief (corporatisme); welke eisen kunnen naar voor komen; vetorecht, meerderheid, grondige informatie
- medebeheer of zelfbeheer ?

Konkreet wordt er gewerkt naar een actieprogramma dat al onze standpunten verwoordt en in eigen omzet naar het beleid toe.

structuur van de leuvense studentenbeweging

Bedoeling van deze avond is, een aantal problemen die met de huidige organisatie van de A.S.R. gepaard (zouden) gaan onder de loupe te nemen, en in kleine discussiegroepen deze problemen te situeren en voorstellen aan te brengen die tot het oplossen van de problemen moeten leiden. De avond zal bestaan uit een korte inleiding(en), aanbrengen van enkele topics die besproken zullen worden in de discussiegroepen, een uur of wat discussietijd en een plenum, waarin de resultaten van de gesprekken samengevat worden.

Bedoeling is niet dat er definitieve afspraken worden gemaakt voor een eventuele herstructurering, maar wel dat een aantal ideeën geformuleerd worden, die naar de studenten toe kunnen doorgegeven worden. De resultaten van deze avond zullen, samen met andere teksten vanuit de raden over de A.S.R., gebundeld worden in een themanummer van VETO, die nog vóór de Paasvakantie zal uitkomen. Kwestie van alle studenten de verschillende visies over de A.S.R. onder de ogen te brengen, waaruit een konklusie kan getrokken worden.

debat van de demokratizering van het onderwijs

20u. De Valk.
Welke rol speelt de sociale sektor in de demokratizering van het (universitair) onderwijs? Welke resultaten heeft het geleverd. Is het niet eveneens nodig de eis te formuleren van "onderwijs in dienst van de minstbedeelde bevolkingsgroep?" ...
sprekers: Sociale raad, Sociaaleraad Gent, deskundige van Studentenvoorzittingen.

opendeurdag acco

Ok de Acco zet zijn deuren open. Rondleiding in de drukkerij, uitleg over de verschillende afdelingen worden je verstrekt door de directeur.
1° Rondleiding om 10u. in de Brusselsestraat 118 A.

opendeurdag almakeuken

Voor het eerst in zijn geschiedenis opent de Alma-keuken haar deuren voor eetlustige kijkers en kijklustige eters. Van de patat tot de kroket, van het varken tot het varkenslapje... gans de produktieketen wordt je uitgelegd van nealdje tot draadje.
1° rondleiding om 11.30u. in Alma II.

sport en andere spelen

De student moet dringend meer bewegen! En deze beweging moet niet beperkt blijven tot cafe lopen en pinten pakken. Een Tee-Deetje verdient wel aanbeveling (niet alleen slugs, he), maar de uitspattingen daarrond takelen ons lieve lichaampje meer af dan het goed te doen.

Enfin, bewegen doet goed, en tal van voetbal- en andere matchkes van ons sportkot be-wijzen dat het nog plezier is ook (wel spijtig van al die blauwe plekken). Toch hebben nog vele studenten nooit van actief sportdoen gehoord, ofwel is men niet goed genoeg om met de ploeg te mogen meespelen. En ook deze laatsten moeten de kans krijgen zich sportief uit te leven!

Vandaar onze sportnamiddag, in het hartje van Leuven, dus geen verplaatsingsmoeilijkheden voor de Leuvense kotbewoners.

Het verleden wijst wel uit dat deze propaganda-sportdagen nooit sportieve, noch massale hoogtepunten bereikten. Toch is dit een traditie die moet in ere gehouden worden, al was het maar als folkloristische studentenactiviteit.

Dit jaar is studentikositeit troef: sport is namelijk ontspanning. Je kan fietsen, lopen, touwtrekken, ballen shotten en gooien, en eventueel zelfs trampolinespringen.

In de hoop dat dit jaar afbreuk wordt gedaan aan de traditioneel geringe opkomst, verwachten wij woensdag 16 maart veel volk teneinde er een reuze-sportnamiddag van te maken.

openingsbal

We zouden geen Vlaamse studenten zijn, indien we een studentenvoertuig in geuren en kleuren zouden beginnen.

Daarom wordt de veertiendaagse geopend met een VOLKSDANS-BAL.

Dit gebeurt uiteraard op de eerste dag en dit in de Cercle, vanaf 20u. Inkom is 30 fr... Voor de animatie zorgt de volksliederengroep "RUE DU VIL-

LAGE" (Vlaamsminnende zielen hoeven zich niet gekwetst te voelen, want deze Waalse groep werd ons ten stelligste aangeraden door lieden uit de Vlaanders...). Zij brengen authentieke muziek en liederen uit grootvaders, grootmoeders tijd en dit zowel in de Franse, Engels als Vlaamse tale.

Bedoeling is dus dat iedereen aan het volksdansen slaat (wals, polka...), wat aangeleerd wordt door de groep, plus de volksdansgroep DE KEGELAAR.

ER ZIJN OOK NOG GEWONE DINGEN IN HET LEUVEN

de asr werft aan vrijgestelde Sportraad- half- tijdse betrekking.

-De kandida(t)te moet op de hoogte zijn van de Sportraad; dit betekent: de werking van de Sportraad-afgevaardigden en de Algemene Vergadering. Hij/zij moet zich, o.l.v. de Sportraad, inzetten voor een actieve sportpolitiek onder de studentenbevolking. Hij/zij moet over voldoende administratief-technische aanleg beschikken; vlot kunnen samenwerken met de mensen van de andere A.S.R.-raden; over groot organisatietalent beschikken; zich kunnen inschakelen in een gekoördineerde werking van de A.S.R.; kunnen samenwerken met de mensen van het Sportsekretariaat van de K.U. Leuven.

-De betrekking gaat in vanaf 1 april (ter vervanging van de huidige vrijgestelde die dienstplicht moet vervullen) en geldt ook voor het academiejaar '77-78.

-De kandidaturen voor deze betrekking moeten binnen zijn op het sekretariaat van de A.S.R., Bogaardenstraat 3, Leuven, uiterlijk op dinsdag 15 maart om 18 u.

-De schriftelijke sollicitatie, omvattend een kort curriculum vitae en een omstandige motivering, worden gericht aan de voorzitter van de Financiële Commissie van de A.S.R.,

op vernoemd adres. De beslissing over de vakature wordt genomen op de Algemene Vergadering van de Sportraad, op donderdag 17 maart om 20 u in het Sportinstituut.

-Voor inlichtingen:
-Sportraad, Tervursevest 101
3030 Heverlee, tel. 23.38.51
toestel 134 (namiddag)
-A.S.R., Bogaardenstraat 3
3000 Leuven, tel. 23.85.75.

persmededeling:

studiebeurzen voor het eerst verlaagd sinds 1954

De Sociale Raad van de K.U. Leuven protesteert met klem tegen de verlaging van de studiebeurzen voor studenten van het NUHO en eerstejaarsstudenten met 8,07 % beneden het peil van 1975-1976 en 5,7 % beneden het peil van 1974-1975.

Zo ontving een kotstudent met hoge studiebeurs dit jaar slechts 48.300 fr. tegenover 49.200 fr. in 1974-1975, en 51.400 in 1975-1976.

De Sociale Raad wenst erop te wijzen dat de stijging van de studiebeurzen sinds 1971-1972 in toenemende mate lager liggen dan de stijging van de index van de kleinhandelsprijzen, zodat het leven aan de universiteit voor arbeiderskinderen feitelijk duurder wordt.

Bovendien werden de criteria, waaraan men moest voldoen om een studiebeurs te bekomen, wegens een onenigheid tussen de minister van Nationale Opvoeding en de minister van Begroting, dit jaar niet wettelijk vastgelegd in een K.B. De toepassing van de criteria bij de uitbetaling op 2 februari 11. gebeurden op basis van een voorontwerp van K.B., dat iedere wettelijke grondslag mist. De technische voordelen die dit voorontwerp bevat, konden overigens niet gebruikt worden door de aanvragers, vermits ze hen onbekend waren op het ogenblik

van de aanvraag. De Sociale Raad van de K.U. Leuven klaagt hierbij de ernstige aanslag aan op de sociale verwoevenheden van arbeiderskinderen die overstappen van universiteit naar NUHO zonder geslaagd te zijn; vanaf dit dit zijn ze niet meer beursgerechtigd, in tegenstelling met voorheen. De Sociale Raad kan zich niet van de indruk ontdoen dat de besparingen die de regering hiermee heeft willen doorvoeren, getuigen van een omgekeerd beleid tot oplossing van de economische crisis: de studiebeurzen werden in 1954 gekreëerd voor arbeiderskinderen iedere financiële rem tot het hoger onderwijs te ontnemen. Dit geldt des te meer in een tijd waarbij kosten voor levensonderhoud voor de gewone mensen - ook voor hun kinderen aan de universiteit - aanzienlijk stijgen; in dergelijke omstandigheden moet dit economisch recht verhoogd, zoniet gevrijwaard blijven en de lasten van de economische crisis gedragen worden door hen die ze ruimschoots kunnen torsen. De Sociale Raad eist derhalve een onmiddellijke volwaardige aanpassing van de studiebeurzen aan de levensduur, gratis onderwijs voor iederen, en zal niet nalaten hiervoor in de nabije toekomst acties te ondernemen.

Sociale Raad
24.02.77

ZEVEN

Zo, hier is dan het lang verwachte berichtje over zeven op dinsdagavond.

Inderdaad: op dinsdag 8 MAART start op KULTUURRAAD, H. Geeststraat 90 om 20 u (stipt!) een volledig nieuwe zeeffcyclus.

In de eerste les zal uiteen gezet worden hoe men een ontwerp - dat later gezeefd kan worden - moet maken.

De rest van het programma ziet eruit als volgt:

-Dinsdag 15 MAART: hoe een ontwerp op zeef zetten, zowel fotografisch als met uitsnijlfilm.

-Dinsdag 22 MAART: hoe de zeef

kuisen.
-Dinsdag 29 MAART: het volledige fotografisch ontwerp, met een aantal onmisbare doka (= donkere kamer)-technieken, plus planning van de activiteiten, eventueel, na de Paasvakantie.

De lessen gaan dus altijd door in de H. Geeststraat 90 om 20 u.

Den nog dit: de zeven van Kultuurraad kunnen tijdens de kantooruren altijd gebruikt worden, maar enkel door mensen die kunnen zeven, d.w.z. door hen die de lessen gevolgd hebben.

kultuurraad

GEVRAAGD: ENQUETEURS MEDISCH CENTRUM

Tijdens de maand Maart wenst de werkgroep Gezondheidsvoorzichting en -Opvoeding (GVO) een enquête te doen bij een aantal derdejaarsstudenten aan onze unif. Ze trachten te peilen naar de leef- en studiegewoonten van de studenten.

Indien mogelijk zouden ze nu een aantal bereidwillige studenten willen contacteren die enkele avonden bij vooraf geselecteerde studenten aan huis deze enquête willen afnemen. Aangezien er niet voldoende geld beschikbaar is om elkeen uit te betalen, hoopt men op de belangeloze inzet en tracht men op een of andere manier je werk te vergoeden (boekenbon ...).

Tja... wat zal ik u mee antwoorden...?

Als je wat voelt voor deze job, wend je dan zo vlug als mogelijk naar het sekretariaat van het Medisch Centrum

LADEUZEPLEIN 16 016/235188

Maandag 7 maart komt men om 20 u 30 bijeen om de concrete manier van werken te bespreken en dit op het Medisch Centrum.

H A P

Dag haplezer het ogenblik is nu wel geschikt om eens en voorgoed de ongezonde en dure koffie te vervangen door betere en goedkopere dranken, zoals kruidentees die je niet alleen voldoende schenken bij het bereiden en het drinken ervan, maar ook bij het drogen en het verzamelen van de verschillende kruiden.

Om een beetje wegwijs te geraken in de verschillende soorten van kruidentees geven we hier enkele tips:

-lindebloesemtee: verzamelen in juni tijdens de bloei.
lindebomen vind je nog in de meeste van onze parken.
-munttee: plukken in de lente en zomer, munt kan je ook in je tuin zaaien in maart.
-neteltee: jonge stengels plukken

in voorjaar en laten drogen.
-kamilletee: de bloemetjes verzamelen in de zomer op akkerland of zelf kamille in de tuin kweken. Hiernaast kan men nog verschillend mengsels bereiden met kruiden die we in de keuken gebruiken, zoals: lavas, bonekruid, merjolijn, selderij, thijm, hyssop, venkel, salie en basilicum.

Tot slot nog een tee voor mensen die last hebben met het spijsverteringsstelsel nl. yogi-tee je neemt 12 kaneelpijpjes, 12 cardamonzadjes, 12 kruidnagelen, 12 peperkorrels, 6 stukjes gember, 1 eetlepel looizuurarme tee en een grote kop melk.
Doe de eerst 5 ingrediënten in een pan met 1 liter water en laat 20 minuten koken, voeg dan de tee toe en laat 5 minuten koken, dan de melk en nog eens 5 min koken. Smakelijk en zie gezondheid, de

overige tees zijn veel eenvoudiger om te bereiden, men neemt gewoon een hoeveelheid droge kruiden en laat ze een 5 tal min. trekken in water dat gekookt heeft. Veel drankgenot!

vvs verhuist

Per 1 maart moet je het nationaal sekretariaat van V.V.S. niet meer gaan zoeken bij de Kooplieden, maar moet je je in verbinding stellen met volgend adres:

ANTOINE DANSARTSTRAAT 76/3
1000 BRUSSEL
02/512.95.05

WERKGROEP TECHNOLOGIE actief!

Op woensdag 9, maart gaan we op studiereis naar de technische hogeschool te Eindhoven. We vertrekken om 8.30u aan de kantine van het sportkot. Rond 10u. worden we verwacht door Pol Smulders en Aderie Krachten, die ons een inleiding zullen geven over de basisfilosofie van Zachte Technologie en ons zullen rondleiden op een windenergie tentoonstelling. Daarna is er wat tijd om te gaan snuffelen in een boekenwinkelje met allerlei interessante informatie over energie shalter, basisfilosofie, techniek... of om rond te dolen in de TH, die als een groot bedrijf het bezichtiging waard is. Het middagmaal kan eventueel in de biologische mensa van de

Het middagmaal kan eventueel in de biologische mensa van de TH genomen worden, waarna we in de werkplaats voor zonnepanelen rondgeleid worden. Vanaf 15u. worden we opgewacht in een werkplaats voor aangepaste techniek (SAT), waar kleine projecten voor ontwikkelingslanden uitgewerkt worden: noppensteenhuis, bamboe als bouw materiaal, een membraanpomp aangesloten op een windmolen... We vertrekken terug rond 16u30 en komen rond 18u. in Leuven aan. Deelname : 120fr. (bij Christophe Lebbe, VTK, Cité Arenberg 5/0).

Met de opening van de lente klinkt een nieuw lied in Leuven. Een tentoonstelling over Zachte Techniek wordt geopend vanaf 21 maart in het leslokaal naast het recreatiecentrum op de studentenwijk Arenberg. Deze tentoonstelling is elke dag te bezichtigen van 12 tot 14 uur, woensdag tot 18 uur, en is ontstaan uit een werkgroep in Eindhoven, die vanuit de vaststelling van de negatieve effecten van de huidige techniek en haar ontwikkeling, gezocht hebben naar de mogelijkheden van Zachte Technologie. Zij hebben

hun gedachtengang uitgewerkt voor een aantal essentiële levensbehoeften van de mens: voedsel, gezondheid, onderdak, grondstoffen en energie. Vanaf 28 maart tot 7 april is de tentoonstelling gestald in de vroegere cafetaria van ALMAII

Op donderdag 24 maart om 20u. komt ir. Daey Ouwens uit Nederland spreken in het leslokaal naast het recreatiecentrum op de studentenwijk Arenberg. Zijn voordracht betreft Zachte en Half-Zachte Technologie: de mogelijkheden van realisaties op bedrijfsschaal.

Deze activiteiten staan ook in verband met de Vastenactie over Kernenergie en het Energieverbruik van de Universitaire Parochie.

" Naast de kern van de energie". Deze is gericht op het stimuleren van een nieuwe levensstijl vooral binnen onze universitaire gemeenschap: door sober en creatief om te gaan met de aarde goederen, door drukking op de overheid om een gezonder energiebeleid te voeren, door de wetenschapsbeoefening en het onderwijs een ethische basis mee te geven en ernaar te richten

dat ze zich laat leiden door de werkelijke behoeften, kunnen we in onze energievoorziening wellicht onafhankelijker worden van de schaarste aan bronnen, van de kernenergie en haar gevaarlijke consequenties, en van de machten die haar stimuleren.

maandag 7 MAART:

KULTUURRAAD:
werkgroep Fotografie om 20.30u. in de H.Geesstraat,90
BEGIN VAN DE 10-DAAGSE MET ALS THEMA TUSSEN HAMER EN AAMBEELD;(zie affiche achteraan de Veto.
KABARET:
Nederlandse hoop interieur in de stadsschouwburg om 20u.

dinsdag 8 MAART:

KULTUURRAAD:
werkgroep primitief dansen in de zaal van de kazerne te Heverlee.
filmforum Heverlee met Princessan van Ake Falck om 20 en 22.30u. in Ter Bank.
OPTREDEN:
Van der Graaf Generator in Alma II om 20u.
Een vlog over het koekoeksnest van K.N.S. in de stadsschouwburg om 20u.

Wij staan hier voor schut...

Niet waar, als bladvulling!...

Is er eigenlijk nog wel wat anders te doen dan die onderwijsveertiendaagse?

Oja...

woensdag 9 MAART:

KULTUURRAAD:
werkgroep ballet en lichamelijke eks. om 21u. in oud gebouw v.h. sportkot.
PANEELGESPREK:
Paneelgesprek:gelovige reflexie op wetenschapsbeoefening met Prof.Dobelaere, Servotte, Lepelaire, Verpaest, Yperman in A.V. om 20.30u.

donderdag 10 MAART:

KULTUURRAAD:
werkgroep Leuven Universitair Koor repetitie in mie-trees om 20u.
werkgroep ballet en lich.ekspr. om 20u. in het oud gebouw v.h. sportkot.
OPTREDENS:
Ontdek de wereld Kenya, splendeur sauvage J.C.Berrier.20u. stadsschouw. 21u.fakulteitshuis Medika baroptreden in de Tervuursestr.9.
DEBAT:
De sovjetekonomie (1917-1976) om 20u. in het handelskot.

vrijdag 11 MAART:

TONEEL:
Mechels miniatuur theater met midzomernachtsdroom v.Shakespeare om 20u in de stadsschouwburg.
INFORMATIEAVOND:
De zoenk (jeugdhuis) overwinningstr. 96 Kessel-lo 20u. Filmen en inform. over het werk en het dienstbetoon v.de vereniging v.Vlaamse Dienstplichtige Militairen (VVDM)

maandag 14 MAART:

KULTUURRAAD:
werkgroep De Kegelaar om 20u. in de munt.
werkgroep fotografie om 20.30u. in de H.geeststraat,90;

dinsdag 15 MAART:

KULTUURRAAD:
Filmforum Heverlee met alexandre le bienheureux v.Yves Robert om 20u. en 22.30u. in Ter Bank.
werkgroep primitief dansen. om 20u; in de zaal van de kazerne te Heverlee.
BENEFITAVOND:
Benefiet VVS met o.a. J.Verminne, R. van 't Groenenwoud,W.De Buck en Roland and his Bluesworkshop om 20u. in ALMA2.
DEBAT:
Linksen in het onderwijs A.V. om 20u.
toneel: K.V.S. Oostende - Dover K; Witlinger om 20u. Stadsschouwburg.

Het kan niet op. Volgende week, vanaf 14 maart dus, krijg je weer een Aktivitips.

Maar dan moet je geduld hebben tot 29 maart: dan verschijnt een themanummer van Veto, bijna volledig gewijd aan de structuur van de Leuvense studentenorganisatie; de A.S.R. dus.